

**UCHWAŁA NR X/112/2019
RADY MIEJSKIEJ ŚMIGŁA**

z dnia 27 czerwca 2019 r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr XV/106/15 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) Rada Miejska Śmigła uchwala, co następuje:

§ 1.

W załączniku nr 1 do Uchwały Nr XV/106/15 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022” wprowadza się następujące zmiany:

1. W punkcie 6. Cele operacyjne i działania, w tabeli CEL STRATEGICZNY, I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, Cel operacyjny MODERNIZACJA i BUDOWA DRÓG dopisuje się wiersz:

- a) w kolumnie Działanie dopisuje się „Przebudowa drogi gminnej nr 590026P Poladowo-Morownica”,
- b) w kolumnie Miernika dopisuje się „realizacja zadania”,
- c) w kolumnie spodziewany efekt dopisuje się „dł. 1670 mb, lata 2020 – 2021 orientacyjny koszt - 3 079 637,10 zł”.

2. W punkcie 6. CEL STRATEGICZNY, I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, Cel operacyjny MODERNIZACJA i BUDOWA DRÓG w wierszu Finansowanie dopisuje się „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich”.

§ 2.

Integralną częścią uchwały jest zaktualizowany załącznik nr 1 „Strategia Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022”.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Śmigła.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Śmigła
/-/ Wiesław Kasperski

Załącznik do uchwały Nr X/112/2019

Rady Miejskiej Śmigła

z dnia 27 czerwca 2019 r.

„Strategia Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022”.

**Strategia Rozwoju Gminy Śmigiel
na lata 2015 - 2022**

Śmigiel, październik 2015 r.

Spis treści

- . Metodologia prac
- . Charakterystyka Gminy Śmigiel
  - Położenie Gminy
  - Sytuacja demograficzna
  - Sytuacja mieszkaniowa
  - Infrastruktura komunalna
  - Sieć wodociągowa
  - Sieć kanalizacyjna
  - Infrastruktura drogowa
  - Gospodarka odpadami
  - Aktywność zawodowa mieszkańców
  - Bezpieczeństwo mieszkańców
  - Ochrona zdrowia i wsparcie osób niepełnosprawnych
  - Dostęp do edukacji i różnych form rozwoju osobistego
  - Sport, rekreacja i kultura
  - Sytuacja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- . Analiza SWOT
- . Wizja
- . Deklaracja misji
- . Cele strategiczne
- . Cele operacyjne i działania
- . Monitorowanie realizacji strategii

1. Metodologia prac

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Śmigiel prowadzone były przez Zespół ds. Opracowania Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022 powołany przez burmistrza Śmigla w maju 2015 roku. W pracach zespołu uczestniczyli także radni Rady Miejskiej Śmigla.

Zespół składał się z następujących pracowników UM Śmigla i osób powołanych przez burmistrza Śmigla:

1.	Marcin Jurga	Zastępca Burmistrza Śmigla
2.	Maja Moskwa-Loman	Sekretarz Śmigla
3.	Blandyna Pella	Pracownik Wydziału Infrastruktury
4.	Adam Kubiak	Pracownik Wydziału Infrastruktury
5.	Hanna Skąlecka	Pracownik Wydziału Infrastruktury
6.	Kamilla Zandecka	Pracownik Wydziału Infrastruktury
7.	Jerzy Biniąś	Pracownik Wydziału Infrastruktury
8.	Bogdan Marciniak	Pracownik Wydziału Infrastruktury
9.	Rafał Szumacher	Pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
10.	Kamil Dworzak	Pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
11.	Danuta Szczepaniak	Pracownik Wydziału Spraw Organizacyjnych i Oświaty
12.	Danuta Klecha	Pracownik Wydziału Spraw Organizacyjnych i Oświaty
13.	Anna Lis	Pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
14.	Piotr Szmytkowski	Skarbnik Śmigla
15.	Barbara Firlej	Pracownik Urzędu Stanu Cywilnego
16.	Anita Kasperska	Pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
17.	Edyta Małek	Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Śmiglu
18.	Marta Szulc	Pracownik Jednostki Realizującej Projekt
19.	Tomasz Pawlak	Kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Śmiglu
20.	Eugeniusz Kurasiński	Dyrektor Centrum Kultury
21.	Zygmunt Ratajczak	Kierownik Ośrodka Kultury Fizycznej i Rekreacji
22.	Lech Żak	Radny - przewodniczący Komisji Spraw Społecznych
23.	Arleta Adamczak-Puk	Radna - przewodnicząca Komisji Finansowo-Gospodarczej
24.	Sławomir Grzelczyk	Radny - przewodniczący Komisji Planowania i Rozwoju
25.	Alfred Splisteser	Radny - przewodniczący Komisji Rolnictwa
26.	Krzysztof Łączny	Radny - przewodniczący Komisji Rewizyjnej
27.	Genowefa Łączna	Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień
28.	Monika Tomaszewska	Pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Etapy pracy opracowywania strategii:

Etap 1 - spotkania warsztatowe zespołu mające na celu omówienie harmonogramu prac i przetestowanie planowanych ankiet;

Etap 2 – przeprowadzenie ankiet wśród mieszkańców gminy, młodzieży gimnazjalnej oraz radnych i sołtysów, a następnie dokonanie ich analizy;

Etap 3 – spotkania warsztatowe zespołu (przedstawienie i omówienie wyników ankiet, opracowanie analizy SWOT oraz określenie celów strategicznych, celów operacyjnych i proponowanych działań);

Etap 4 – zatwierdzenie dokumentu.

Zespół ds. Opracowania Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022, aby zachować spójność z opracowywanym dokumentem, zapoznał się ze wszystkimi aktualnymi dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz innymi dokumentami gminnymi. Następnie, poprzez analizę SWOT (technikę analityczną stosowaną do analizy zewnętrznego oraz wewnętrznego środowiska podmiotu, potocznie zwaną analizą szans i zagrożeń oraz słabych i mocnych stron), przeprowadził diagnozę obecnego stanu gminy, zidentyfikował kluczowe problemy oraz wyznaczył potencjalne kierunki rozwoju gminy na lata 2015-2022. W kolejnej fazie zespół wyznaczył misję oraz wizję strategii. Określił także priorytety, cele strategiczne i operacyjne, a następnie przypisał im poszczególne działania. Natomiast w końcowej fazie tego etapu został określony system wdrażania, monitoringu i ewaluacji strategii.

Spółeczność gminy włączyła się w proces powstawania dokumentu poprzez wypełnienie ankiet, które były skierowane do: dorosłych mieszkańców gminy, radnych Rady Miejskiej Śmigła, sołtysów i uczniów gimnazjów. Ankiety dostarczone do przedsiębiorców nie zostały zwrócone.

W ostatnim etapie zespół przedłożył projekt uchwały Radzie Miejskiej Śmigła w celu przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015 – 2022.

Charakterystyka Gminy Śmigiel

Rozdział ten zawiera opis najważniejszych obszarów funkcjonowania gminy z punktu widzenia stanu rozwoju społeczno-gospodarczego. Zamieszczone informacje przyczyniły się do sformułowania wniosków stanowiących punkt wyjścia do zdefiniowania głównych celów strategicznych. Dane dotyczące stanu gminy były także podstawą do dokonania analizy SWOT.

Za zgodą autora, opracowując charakterystykę gminy, zamieszczono dane zebrane przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy tworzeniu „STRATEGII POLITYKI SPOŁECZNEJ GMINY ŚMIGIEL DO ROKU 2025” oraz pozyskano i opracowano dane w obszarach nieobjętych ww. strategią.

1.1. Położenie Gminy

Gmina Śmigiel należy do powiatu kościańskiego. Położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości ok. 60 km od Poznania. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa relacji Poznań-Wrocław i samochodowa droga krajowa nr 5 z Gdańska przez Poznań, Leszno do Pragi. Inne połączenia prowadzą do Krzywina, Grodziska Wlkp., Wolsztyna, Śremu i Wschowy.

Gmina Śmigiel zajmuje powierzchnię ponad 189,8 km². Zamieszkuje ją 17764 mieszkańców (stan na 31.12.2014r.), z czego 5631 mieszka w mieście Śmigiel, a pozostała część - 12133 osób zamieszkuje tereny wiejskie.

Sąsiednimi gminami są: Kościan, Wielichowo, Kamieniec, Krzywiń, Przemęt, Włoszakowice, Osieczna i Lipno.

Gmina składa się z 45 miejscowości podstawowych, w tym z miasta i 37 sołectw:

1. Bielawy
2. Brońsko
3. Bronikowo
4. Bruszczewo
5. Chełkowo
6. Czacz
7. Czaczyk
8. Glińsko
9. Gniewowo
10. Jezierzycy
11. Karśnice
12. Karmin
13. Koszanowo
14. Księginki
15. Żegrówko
16. Żegrowo
17. Żydowo
18. Machcin
19. Morownica
20. Nietążkowo
21. Nowa Wieś

22. Nowe Szczepankowo
23. Nowy Białcz
24. Olszewo
25. Parsko
26. Poladowo
27. Przysieka Polska
28. Robaczyn
29. Sierpowo
30. Spławie
31. Stara Przysieka Druga
32. Stara Przysieka Pierwsza
33. Stare Bojanowo
34. Stary Białcz
35. Wonieść
36. Wydorowo
37. Zygmunto

1.2.Sytuacja demograficzna

Obecnie gminę Śmigiel zamieszkuje 17 764 ludzi, z czego 8947 stanowią kobiety. Liczba mieszkańców wzrasta. Według typologii metodologicznej Webbera Śmigiel należy do gmin zaludniających się - ten stan powtórzył się zarówno podczas analizy w 2010, jak i 2013 roku. W gminie odnotowuje się jednak ujemne saldo migracji wewnętrznej i zagranicznej, które uwzględnia liczbę osób, zmieniających miejsce zameldowania. Saldo to jest znacząco niższe od średniej dla kraju i województwa, niższe też niż średnie dla powiatu kościańskiego. Co oznacza, że więcej osób wymeldowuje się niż przybywa na teren gminy.

Odsetek osób młodych, w wieku do 25 roku życia, w gminie jest trochę wyższy niż w województwie wielkopolskim i kraju - wynosi nieco ponad 30% liczby mieszkańców. Wskaźnik ten jest wyższy również od średniej dla całego powiatu kościańskiego.

Osoby starsze, w wieku 65 lat i więcej, stanowią powyżej 12% mieszkańców. Jest to wskaźnik korzystniejszy niż średnia powiatu kościańskiego, województwa i kraju.

Przy wykorzystaniu metody analizy trójkątem Osanna można stwierdzić, że gmina Śmigiel jest stabilna demograficznie, co powtórzyły badania przeprowadzone także w 2010 i 2013 r.

Mimo że Wielkopolska jest jednym z czterech województw, w którym rośnie liczba mieszkańców, to sytuacja zewnętrzna i prognozy dla kraju są niepokojące. W Polsce od 20 lat liczba urodzeń nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń. W 2012 roku współczynnik dzietności wyniósł 1,3 co oznacza, że na jedną kobietę w wieku rozrodczym (15-49 lat) przypadało średnio 1,3 dziecka. Faktem jest także, że dzieci rodzą się coraz później, a średni wiek kobiety rodzącej pierwsze dziecko wynosi obecnie 29 lat.

W Polsce od kilkunastu lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych w populacji ogółem. Na koniec 2013 r. liczba ludności Polski wynosiła 38,5 mln osób. W 2012 r. odnotowano ujemny przyrost rzeczywisty ludności, tempo ubytku ludności wyniosło 0,01%, co oznacza, że na każde 10 tys. mieszkańców Polski ubywa 1 osoba. Istotne jest także to, że w skutek poprawiających się warunków życia, wydłuża się średnia długość życia Polaków. Według prognozy statystycznej oczekiwana długość życia dla mężczyzn urodzonych w 2012 r. wyniesie 72,7 lat, a dla kobiet 81,0. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest także coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych, tzw. singularyzacja starości.

Przedstawione powyżej zjawiska oraz zmiany struktury demograficznej powodują, że Polska stoi przed szeregiem wyzwań związanych z planowaniem i kształtowaniem polityki w obszarze aktywności społecznej osób starszych.

1.3.Sytuacja mieszkaniowa

Politykę mieszkaniową gminy realizuje Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Śmiglu. W jego zasobie pod koniec 2014 r. znajdowały się 248 mieszkania, w tym 33 mieszkania socjalne. Według danych GUS w 2014 roku w gminie było 4 933 mieszkań. Mieszkania komunalne stanowią około 5% całkowitej liczby mieszkań w gminie.

Przeciętna powierzchnia mieszkania wynosi 89,9 m² i ma 4,35 izb. W jednym zamieszkuje przeciętnie 3,6 osób, a na osobę przypada 24,9 m². Są to wielkości podobne do tych w powiecie i korzystniejsze niż średnio w województwie.

W latach 2011-2014 do użytku oddano 127 lokali mieszkalnych. Liczba mieszkań pozostających w zasobie gminy zmienia się w niewielkim stopniu.

Mieszkaniowy zasób gminy w latach 2012-2014. Dane z ZGKiM w Śmiglu

Mieszkania w zasobie gminy	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	250	252	248
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	30	24	22
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	39	39	33
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	3	0	0
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	4	3	2

Mieszkania socjalne to lokale o obniżonym standardzie. Ich infrastruktura jest skromna, a toaleta najczęściej znajduje się poza budynkiem. Większość z nich znajduje się w skupiskach – w Starym Bojanowie oraz w Śmiglu przy ul. Kościuszki i Skarżyńskiego. Sprzyja to utrwalaniu się nieprawidłowych postaw i zachowań mieszkańców, utrudnia pracę socjalną. Mieszkania wymagają remontu, jednak najemcy najczęściej nie podejmują ciężących na nich obowiązków wynikających z umów. Większość mieszkańców lokali socjalnych nie reguluje swoich zobowiązań finansowych.

Dodatki mieszkaniowe (dane UM Śmigla)

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	445	486	506
Kwota świadczeń w złotych	695.106	778.810	776.364

Osoby spełniające kryteria dochodowe i powierzchniowe korzystały z dodatków mieszkaniowych. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę mieszkań – 4.890 i liczbę gospodarstw domowych, które korzystały ze wsparcia – 506, można uznać, że pomocą objętych było 10% właścicieli lub najemców mieszkań.

Wydatki budżetu gminy na realizację gospodarki mieszkaniowej na 1000 mieszkańców według danych GUS:

Gmina	kwota wydatków z budżetu w złotych	
	2012	2013
Śmigiel	21.058	7.258
Miejska Kościan	59.397	66.678
Wiejska Kościan	29.205	31.085
Krzywiń	42.424	25.486
Czempiń	10.282	15.614

województwo wielkopolskie	59.982	63.487
---------------------------	--------	--------

W porównaniu z innymi gminami powiatu kościańskiego, zarówno nominalnie, jak i w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, wydatki gminy Śmigiel na prowadzenie gospodarki mieszkaniowej są stosunkowo niskie.

1.4. Infrastruktura komunalna

1.4.1. Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa obejmuje obszar Śmigła oraz pobliskich wiosek. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 189,2 km. W tym obszar wiejski to 138 km, natomiast miejski 51,2 km.

Na sieć wodociągową składają się poszczególne Stacje Uzdatniania Wody:

- Stacja Uzdatniania Wody Brońsko,
- Stacja Uzdatniania Wody Bronikowo,
- Stacja Uzdatniania Wody Śmigiel,
- Stacja Uzdatniania Wody Robaczyn,
- Stacja Uzdatniania Wody Sławie,
- Stacja Uzdatniania Wody Przysieka Polska.

Średnia dobowa produkcja wody wynosi 2.372 m³/d. Jest ona dostarczana do 4 339 odbiorców (informacja na podstawie wodomierzy głównych).

Sieć wodociągowa zlokalizowana na terenie gminy Śmigiel wykonana jest głównie z:

- rur PCV,
- rur żeliwnych,
- rur cementowo – azbestowych,
- rur stalowych,
- rur PE.

1.4.2. Sieć kanalizacyjna

Sieć kanalizacyjna służy do odprowadzania ścieków sanitarnych z budynków mieszkalnych, zakładów przemysłowych oraz różnych instytucji.

Do 2009 roku na terenie gminy Śmigiel sieć kanalizacyjna częściowo obejmowała wyłącznie tereny trzech miejscowości: Śmigła, Koszanowa i Nietążkowa. Łącznie długość kanalizacji wynosiła 23,8 km, natomiast ludność podłączona do sieci kanalizacyjnej to 3850 osób.

Natomiast od 2009 roku gmina Śmigiel rozpoczęła realizację projektu pn. „Kompleksowe zagospodarowanie ścieków w zlewni rzeki Obry - Gmina Śmigiel”, którego głównym celem jest uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie. W latach 2009-2014 sieć kanalizacyjna została wybudowana w miejscowościach: Śmigiel, Bruszczewo, Przysieka Polska, Czacz, Koszanowo, Nietążkowo, Stare Bojanowo, Nowa Wieś, Robaczyn, Stara Przysieka Druga, Sławie, Wonieść, Karńnice i Poladowo. W 2015 r. zostanie oddana do użytkowania sieć kanalizacyjna w ostatnich dwóch miejscowościach wchodzących w skład projektu, tj. w Morownicy i Karminie. Reasumując gmina Śmigiel wzbogaci się o ponad 95 km sieci kanalizacyjnej, 36 przepompowni, a podłączenia do nowej sieci kanalizacyjnej dokona łącznie 7959 nowych odbiorców.

Gmina Śmigiel w latach 2015-2016 będzie prowadzi prace nad budową sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Bronikowo i Glińsko. Łącznie na terenie wsi Bronikowo jest do wybudowania 4,8 km sieci kanalizacyjnej oraz 3 przepompowni ścieków, natomiast w Glińsku 2,88 km sieci kanalizacyjnej oraz 1 przepompownia ścieków. Do sieci kanalizacyjnej na terenie Bronikowa i Glińska będzie mogło podłączyć się ok. 620 osób.

W 2016 r. zaplanowano budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowości Chełkowo. Inwestorem będzie Zakład Wodociągowo-Kanalizacyjny w Śmiglu Sp. z o.o. Planowane jest wybudowanie ok. 1,8 km sieci kanalizacyjnej.

Aktualnie na terenie gminy Śmigiel wykonanych jest łącznie ok. 119 km sieci kanalizacyjnej oraz 43 przepompownie ścieków. Z sieci kanalizacyjnej korzysta prawie 12 tys. odbiorców.

Przepompownie ścieków zlokalizowane na terenie gminy Śmigiel:

1. Bruszczewo, ul. Główna, Dz. 198/3 – Przepompownia PS1,
2. Przysieka Polska, ul. Przemysłowa, dz. nr 213/10, 418/5 – Przepompownia P1,
3. Przysieka Polska, ul. Główna, Dz. 341/4 – Przepompownia P2,
4. Przysieka Polska, ul. Przemysłowa, dz. nr 469/1 – Przepompownia P3,
5. Czacz, ul. 27 Stycznia, dz. nr 713/1 – Przepompownia P1,
6. Czacz, ul. 27 Stycznia, dz. nr 481/6 – Przepompownia P2,
7. Czacz, ul. Wielichowska, dz. nr 338/1 – Przepompownia P3,
8. Czacz - Nadolnik, dz. nr 72/25 – Przepompownia ścieków,
9. Nietążkowo, dz. 1588/1 – Przepompownia PSIV,
10. Nietążkowo, dz. 1526/1 – Przepompownia PSIII,
11. Śmigiel, ul. Morownicka, dz. 1665/1 – Przepompownia PSII,
12. Śmigiel, ul. Rolna – Przepompownia ścieków,
13. Śmigiel, ul. Polna, dz. 253/1 – Przepompownia PSI,
14. Śmigiel, ul. Osiedle – Przepompownia ścieków,
15. Śmigiel, ul. Łepkowicza – Przepompownia ścieków,
16. Stare Bojanowo, ul. Kręta, dz. nr 250/1 – Przepompownia PSVII,
17. Stare Bojanowo, ul. Główna, dz. 163/4 – Przepompownia PSIII,
18. Stare Bojanowo, ul. Główna, dz. 83/1 – Przepompownia PSV,
19. Stare Bojanowo, ul. Lipowa, dz. 55/3 – Przepompownia PSIV,
20. Stare Bojanowo, ul. Kręta, dz. 213/1 – Przepompownia PSVI,
21. Stare Bojanowo, dz. 542/1 – Przepompownia PSII,
22. Stare Bojanowo, dz. 187 – Przepompownia PP2,
23. Stare Bojanowo, dz. 213/2 – Przepompownia PP1,
24. Nowa Wieś, ul. Śmigielska, dz. nr 206/1 – Przepompownia PSVI,
25. Nowa Wieś, ul. Śmigielska, dz. nr 43/7 – Przepompownia PSVII,
26. Śmigiel, ul. Mierosławskiego, dz. nr 1815/1 – Przepompownia PSV,
27. Robaczyn, dz. 211/1 – Przepompownia P1,
28. Robaczyn, dz. 69/2, dz. 69/3 – Przepompownia P2,
29. Robaczyn, dz. 123/2 – Przepompownia P3,
30. Robaczyn, dz. 190/5 – Przepompownia PP,
31. Stara Przysieka Druga, dz. 2 – Przepompownia P4,
32. Spławie, dz. 236 – Przepompownia PS2,
33. Spławie, dz. 269/9 – Przepompownia PS1,
34. Wonieść, dz. 225/ 7 – Przepompownia PS1,

35. Wonieść, dz. 225/12 – Przepompownia PS2,
36. Karśnice, dz. 66/2 – Przepompownia PS3,
37. Karśnice, dz. 184 – Przepompownia PS2,
38. Karśnice, dz. 281 – Przepompownia PS1,
39. Poladowo, dz. 229 – Przepompownia P1,
40. Poladowo, dz. 87 – Przepompownia P2,
41. Poladowo, dz. 95/3 – Przepompownia P3,
42. Karmin, dz. 338/1 – Przepompownia P,
43. Morownica, dz. 60 – Przepompownia P.

Oczyszczalnia ścieków w Koszanowie

Oczyszczalnia ścieków obsługująca sieć kanalizacyjną na terenie gminy Śmigiel położona jest na obszarze wsi Koszanowo. Jej budowę rozpoczęto w 1999 r., jednak gotowy obiekt został oddany do użytkowania w grudniu 2000 r. Maksymalna ilość ścieków, jaka mogła być dotychczas przyjęta, dla pogody suchej to 1830 m³/d, natomiast dla pogody mokrej 2700 m³/d.

W 2012 r. podjęto decyzję o rozpoczęciu prac nad rozbudową i modernizacją istniejącej oczyszczalni ścieków. W 2013 r. podpisano umowę z wykonawcą i pozyskano środki z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na realizację inwestycji. W pierwszym kwartale 2015 r. oddano do użytkowania rozbudowaną i zmodernizowaną część oczyszczalni.

Priorytetem oczyszczalni ścieków jest przyjmowanie i unieszkodliwianie ścieków bytowych, przemysłowych i opadowych dopływających siecią kanalizacyjną zlokalizowaną na terenie gminy Śmigiel oraz ścieków bytowych dowożonych taborem asenizacyjnym. Maksymalna ilość ścieków dopływających do oczyszczalni ścieków po wykonanej rozbudowie i modernizacji zwiększyła się dla pogody mokrej do 3400 m³/d, natomiast dla pogody suchej do 2413 m³/d.

Zmodernizowana oczyszczalnia ścieków w Koszanowie posiada nowe pozwolenie wodnoprawne, które spełnia wymagania Dyrektywy Rady nr 91/271/EWG. Obecnie także współpracuje z ok. 119 km sieci kanalizacyjnej o średnicach od 40 mm do 1200 mm.

1.4.3. Infrastruktura drogowa

Długości dróg w gminie Śmigiel:

- droga krajowa nr 5 - długość 12 550 km,
- droga wojewódzka 312 Czacz – Rakoniewice - długość 5.995 km,
- drogi powiatowe - długość 99 114 km,
- drogi gminne - długość ogółem 109 813 km, w tym:
  - miejskie – 26 723 km,
  - pozamiejskie – 83 090 km.

1.4.4. Gospodarka odpadami

Gmina Śmigiel prowadzi gospodarkę odpadami współpracując z Komunalnym Związkiem Gmin Regionu Leszczyńskiego, do którego należy 18 gmin. W gminie funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Dane dla gminy Śmigiel zebrane po pierwszym roku funkcjonowania nowego systemu zbiórki odpadów:

Liczba Złożonych Deklaracji	Liczba nieruchomości - zgodnie ze złożonymi deklaracjami	Liczba osób - zgodnie ze złożonymi deklaracjami	Liczba Mieszkańców Gminy wg zameldowania	Procent mieszkańców ujętych w deklaracjach w stosunku do zameldowanych

4 359	3 941	15 403	18 002	85,56 %
-------	-------	--------	--------	---------

Kompostownia odpadów zielonych w Koszanowie (KOZ), zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego, to instalacja zastępcza, obiekt funkcjonalnie powiązany z Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Trzebani (gmina Osieczna), który uzyskał status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla regionu V. Jednocześnie, dla gmin należących do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, KOZ w Koszanowie pełni funkcję Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

KOZ realizuje następujące funkcje w zakresie procesów technologicznych:

- zbieranie odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych w celu dalszego ich przetworzenia i wykorzystania,
- zbieranie odpadów opakowaniowych celem dalszej obróbki w ZZO w Trzebani lub przekazania bezpośrednio do dalszego zagospodarowania,
- zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko poprzez kompostowanie odpadów zielonych gromadzonych selektywnie i dowożonych do kompostowni,
- zbieranie odpadów poremontowych, budowlanych.

Kompostownia odpadów jest wyposażona w następujące obiekty budowlane i urządzenia:

a) technologiczne:

- kompostownia odpadów zielonych,
- plac magazynowy kompostu dojrzałego,
- magazyn małych ilości odpadów niebezpiecznych,
- plac magazynowy odpadów wielkogabarytowych i budowlanych,
- boksy magazynowe odpadów selektywnie zebranych,
- elektroniczna waga samochodowa,
- zestawy specjalistycznych kontenerów na odpady,

b) techniczne:

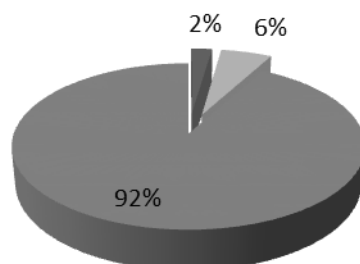
- kontener administracyjno-socjalny,
- drogi i place technologiczne,
- sieci zewnętrzne i międzyobiektywne,
- ogrodzenie terenu z bramą przesuwaną i furtką.

1.5. Aktywność zawodowa mieszkańców

Pod koniec 2012 roku na terenie gminy Śmigiel działalność gospodarczą prowadziło 1 798 podmiotów gospodarczych. W sektorze prywatnym funkcjonowało 1 760 podmiotów, natomiast pozostałe 38 jednostek świadczyło usługi w sektorze publicznym. Poniższe wykresy uwzględniają ilość podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy:

**Podmioty gospodarki narodowej według rejestru
REGON w 2012 r.**

- jednostki budżetowe państwowe i komunalne, przedsiębiorstwa państwowe
- spółki, fundacje i stowarzyszenia prowadzące działalność gospodarczą

Na każde 10 tysięcy mieszkańców gminy Śmigiel przypada 1 019 podmiotów gospodarczych, w tym 861 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Jest to wskaźnik korzystniejszy niż średnia w powiecie kościańskim wynosząca odpowiednio 969 i 770 podmiotów. Natomiast w Wielkopolsce przeciętnie na 10 tysięcy mieszkańców przypada 1 120 podmiotów gospodarczych, w tym 852 prowadzonych przez osoby fizyczne. Istotne jest, że mieszkańcy gminy są osobami aktywnymi i podejmują własną działalność częściej niż przeciętni mieszkańcy województwa.

Na koniec 2013 r. w gminie wzrosła liczba podmiotów o 44 (co dało sumę 1842 podmiotów). W podmiotach publicznych zwiększenie wynosiło 14 podmiotów a w sektorze prywatnym – 30. Większość jednostek gospodarczych stanowią podmioty działające w sektorze rolniczym, do którego zalicza się również leśnictwo i łowiectwo. Kolejną znaczącą częścią podmiotów są firmy zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym oraz świadczące usługi naprawy pojazdów samochodowych. Trzecia grupa podmiotów to firmy budowlane.

Podmioty gospodarki narodowej, według sektorów, dane GUS z 2012 r.

	podmioty gospodarki i narodowej ogółem	w tym między innymi:					
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	przemysł	budownictwo	handel hurtowy lub detaliczny, usługi naprawy pojazdów	transport i gospodarka magazynowa	pozostała działalność usługowa
województwo wielkopolskie	387.977	13.905	40.373	49.874	104.550	22.978	23.431
	100%	3,58%	10,41%	12,85%	26,95%	5,92%	6,04%
powiat kościański	7.643	979	748	1.074	1.870	409	428
	100%	12,81%	9,79%	14,05%	24,47%	5,35%	5,60%
gmina Śmigiel	1.798	509	163	245	417	77	179
	100%	28,31%	9,07%	13,63%	23,19%	4,28%	9,96%

Gminę Śmigiel w województwie wyróżnia znaczący udział rolnictwa wśród jednostek prowadzących działalność. Cechą charakterystyczną powiatu kościańskiego jest występowanie dużej ilości użytków rolnych. Stanowią one ponad 73% ogólnej powierzchni powiatu (w Śmiglu 63%), która wynosi 72 253 ha (w Śmiglu 18.977 ha). Dodatkowym atutem jest występowanie gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej. Sytuacja ta powoduje, że rolnictwo jest dominującą dziedziną gospodarki sytuującą powiat wśród najlepszych w Wielkopolsce.

W gminie funkcjonują 1 404 gospodarstwa rolne. Najwięcej jest małych gospodarstw, których właściciele utrzymują się z innych źródeł zarobkowania, gdyż ich powierzchnia (od 1 do 2 ha) nie pozwala na prawidłowe funkcjonowanie. Poniższa tabela przedstawia podział gospodarstw według powierzchni gruntów rolnych.

Gospodarstwa rolne w 2014 r. (dane UM Śmigła)

powierzchnia gospodarstw rolnych	liczba gospodarstw	powierzchnia gospodarstw w ha
0 - 1 ha	32	293
1 - 2 ha	362	317
2 - 5 ha	300	943
5 - 7 ha	113	671
7 - 10 ha	145	1.214
10 - 15 ha	216	2.611
powyżej 15 ha	204	5.211
Razem	1.404	11.552

Największą powierzchnię gruntów rolnych zajmują gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha. Stanowią one 14,5% gospodarstw i zajmują 45,11% powierzchni rolnej.

Dane GUS, odnoszące się do zatrudnienia (w roku 2012), dotyczą jednostek zatrudniających co najmniej 10 osób, nie obejmują osób zatrudnionych w gospodarstwach indywidualnych. W województwie, w takich jednostkach, jest zatrudnionych 38,29% osób w wieku produkcyjnym, w powiecie kościańskim – 27,94%, natomiast w samej gminie Śmigiel – 23,4%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w ww. podmiotach na koniec 2012 r. w Wielkopolsce wynosiło 3 397,25 zł i było wyższe niż w powiecie kościańskim o 441,60 zł. W powiecie kościańskim najwyższe wynagrodzenie osiągnęto w przedsiębiorstwach działających w rolnictwie i było ono wyższe od przeciętnego o 849,29 zł.

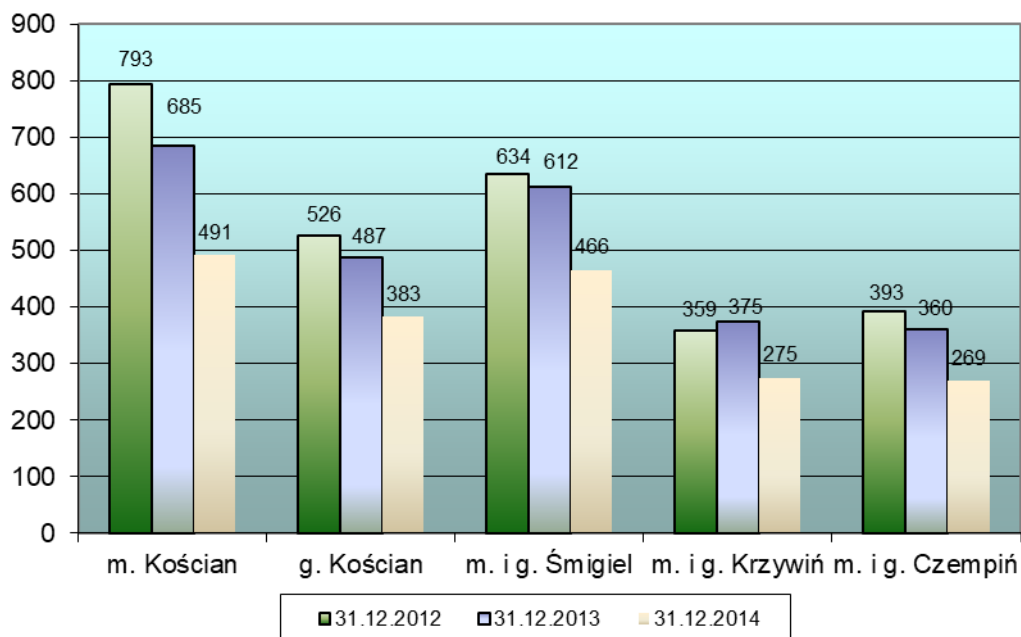
Bezrobocie

Na koniec grudnia 2014 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie zarejestrowanych było 1 884 bezrobotnych, w tym 1 171 kobiet. Natomiast na koniec grudnia 2013 roku było to odpowiednio: 2 519 bezrobotnych, w tym 1 446 kobiet. Reasumując nastąpił znaczący spadek liczby osób bezrobotnych z terenu powiatu kościańskiego o 25% osób, w tym kobiety o 19%. Warto napomnieć, że stopa bezrobocia na terenie powiatu kościańskiego wynosiła na koniec grudnia 2014 roku 6,8%, a na koniec grudnia 2013 roku było to 9,1%. Wynika z tego, że nastąpił spadek stopy bezrobocia aż o 2,3 punkty procentowe. W województwie wielkopolskim, w tym samym okresie, stopa bezrobocia spadła o 1,8 punktu procentowego, a w kraju o 1,9 punktów. Oznacza to, że pozytywne zmiany intensywniej występują w naszym regionie niż w pozostałych częściach kraju.

Stopa bezrobocia na tle innych jednostek podziału terytorialnego (dane PUP Kościan)

wyszczególnienie	stopa bezrobocia w %		
	Polska	województwo wielkopolskie	powiat kościański
31.12.2010	12,3	9,2	9,1
31.12.2011	12,5	9,2	8,7
31.12.2012	13,4	9,9	9,7
31.12.2013	13,4	9,6	9,1
31.12.2014	11,5	7,8	6,8

Porównanie liczby bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu kościańskiego wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2012 – 2014 (PUP w Kościanie)

W końcu 2014 roku w powiecie kościańskim kobiety stanowiły 62,2% ogółu bezrobotnych, wskaźnik ten wzrósł w porównaniu do stanu z końca grudnia 2013 roku o 4,8 pkt procentowego. W tym samym czasie populacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi wynosiła 1 057 osób, co stanowiło 56,1% ogółu zarejestrowanych. Na koniec grudnia 2013 roku takich osób było w ewidencji 1 384, co stanowiło 54,9% ogółu bezrobotnych. Na koniec 2014 roku zdecydowaną większość, bo aż 63,1% bezrobotnych mieszkańców wsi, stanowiły kobiety, natomiast na koniec 2013 roku ich odsetek był nieco niższy i wynosił 58,1%.

Analiza struktury bezrobotnych wg wieku wskazuje, że bezrobocie najczęściej dotyczy ludzi młodych do 24 roku życia oraz w przedziale wiekowym 25-34 lat. Osoby te stanowiły łącznie 48,8% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie. Spadek rejestracji w grupie do 24 roku życia najprawdopodobniej wynika z utrzymującego się od kilku lat niżu demograficznego. W przypadku osób w wieku 55 lat i starszych zauważyć można wzrost ich odsetka na przestrzeni ostatnich lat. Częściowo może być to spowodowane zmianą systemu emerytalnego, a także zamiarem skorzystania przez osoby o odpowiednim stażu pracy ze świadczenia przedemerytalnego.

Na koniec 2014 roku najliczniejsza grupa, tj. 33,6% ogółu bezrobotnych legitymowała się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Osoby z wykształceniem wyższym na koniec 2014 roku stanowiły 13,8% zarejestrowanych bezrobotnych. Należy zauważyć, że od dłuższego czasu mamy do czynienia z tendencją wzrostową odsetka osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym (w analizowanym okresie wzrost wyniósł 2,3 pkt procentowego). Często te osoby kończą studia na kierunkach, po których nie ma zapotrzebowania na rynku pracy. Mimo to liczna grupa bezrobotnych (ponad 20%) legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

Na koniec 2014 roku największą grupę bezrobotnych (23,9%) stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 – 5 lat, kolejną od 10-20 lat (17%). W końcu 2013 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły również osoby ze stażem pracy 1-5 lat (26,2%).

W 2014 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie wpłynęło ogółem 2 165 ofert pracy. Dla porównania w 2013 r. zarejestrowano ogółem 1 941 ofert, co oznacza, iż odnotowano wzrost liczby rejestrowanych ofert o 224. Podobnie, jak w latach ubiegłych liczba ofert z sektora prywatnego przewyższała liczbę ofert z sektora publicznego. Analizując podział ofert pracy ze względu na miejsce pochodzenia wynioskować należy, że, podobnie jak w latach ubiegłych, największa liczba ofert pochodziła z miasta Kościana, następnie z: gminy Kościan, gminy Czempień, gminy Śmigiel oraz gminy Krzywiń.

Podział ofert pracy ze względu na miejsce pracy (dane PUP Kościan)

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba ofert pracy		
		2012	2013	2014
1.	g. miejska Kościan	598	650	663
2.	wiejska Kościan	247	372	443
	gminy miejsko-wiejskie:			
3.	Śmigiel	225	274	341
4.	Krzywiń	90	104	206
5.	Czempiń	177	309	233
6.	oferty spoza powiatu	48	232	279
Ogółem		1.337	1.941	2.165

Poniżej przedstawiono zawody, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie dla pracowników w 2014 roku (powyżej 40 miejsc pracy w zawodzie) z liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w prezentowanych zawodach w analogicznym okresie oraz zawody, w których zarejestrowano dużą liczbę bezrobotnych i najmniej ofert pracy.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie kościańskim w 2014 roku (dane z PUP w Kościanie)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku	Napływ bezrobotnych w 2014 roku
751104	rozbieracz wykrawacz	101	6
833203	kierowca samochodu ciężarowego	91	6
932101	Pakowacz	83	21
921402	pomocniczy robotnik szklarniowy	63	7
515303	robotnik gospodarczy	57	16
832202	kierowca samochodu dostawczego	43	7
932911	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	41	114
331403	technik ekonomista	2	102
263102	Ekonomista	1	48
713101	malarz – tapeciarz	1	39
311504	technik mechanik	1	35
512002	kucharz małej gastronomii	3	69
411090	pozostali pracownicy obsługi biurowej	2	41
723103	mechanik pojazdów samochodowych	3	54

Wśród zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu na poziomie wykształcenia wyższego wystąpiły: ekonomista (nadwyżka bezrobotnych w stosunku do ofert pracy wyniosła 47), nauczyciel języka polskiego, fizjoterapeuta, biolog oraz pielęgniarka. Natomiast wśród zawodów na poziomie średniego wykształcenia: technik ekonomista, technik mechanik, technik rolnik, technik logistyk oraz technik ogrodnik charakteryzowały się najwyższym wskaźnikiem intensywności nadwyżki zawodu. Na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego do najbardziej nadwyżkowych zawodów w 2014 roku należały: malarz - tapeciarz, kucharz małej gastronomii, mechanik samochodów osobowych, piekarz oraz lakiernik samochodowy.

Mieszkańcom gminy pomoc w aktywizacji zawodowej oferuje Gminne Centrum Informacji (GCI) działające przy Centrum Kultury w Śmiglu, które m.in.: udostępnia informacje dotyczące ofert pracy w kraju i za granicą, pomaga mieszkańcom w redagowaniu dokumentów aplikacyjnych, a także udziela informacji o warunkach tworzenia nowych podmiotów gospodarczych. Ponadto GCI: informuje jak pozyskać środki na finansowanie rozpoczętej działalności gospodarczej oraz udziela konsultacji w zakresie prawa pracy, gospodarczego, podatków i ubezpieczeń społecznych. Osoby wymagające poszerzenia kwalifikacji mają dostęp do informacji o szkołach, kursach, warsztatach i szkoleniach. Centrum jest również organizatorem niektórych szkoleń.

1.6. Bezpieczeństwo mieszkańców

Bezpieczeństwo mieszkańcom gminy zapewniają funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Kościanie realizującej ustawowe zadania policji w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu kościańskiego. Komenda zatrudniała na koniec 2014 r. 138 pracowników, w tym 128 policjantów.

Na posterunku w Śmiglu zatrudnionych jest 9 policjantów, w tym kierownik, czterech policjantów działających w rewirach dzielnicowych i trzech policjantów bez przydzielonego rejonu oraz jeden policjant prowadzący dochodzenia. Statystycznie jeden policjant przypada na 617 mieszkańców powiatu. Dodatkowo na terenie gminy Śmigiel z policją ściśle współpracuje dwóch strażników miejskich.

W 2014 roku na terenie powiatu odnotowano 3 443 przestępstwa, tj. o 1 232 więcej niż w 2013 roku, przy wykrywalności ogólnej kształtującej się na poziomie 95,8% (2013 – 92,9%), tj. wzrost o 2,9%. Średnia wykrywalność w województwie w 2014 r. wyniosła 73,5% (2013 – 73,5%). Uzyskany wskaźnik dał naszemu powiatowi pierwsze miejsce pod względem ogólnej wykrywalności przestępstw na 31 jednostek szczebla powiatowego w Wielkopolsce, w ubiegłym roku pod tym względem zajęliśmy drugie miejsce.

Dla społeczności zamieszkującej gminę Śmigiel, według badań społecznych, najcięższe są przestępstwa kryminalne, które potocznie nazywane są przestępstwami pospolitymi. W tej kategorii, w powiecie odnotowano 695 przestępstw, tj. o 270 mniej niż przed rokiem - wykryto 84,7% przestępstw. Osiągnięcie takiego wskaźnika wykrywalności plasuje nasz powiat na trzecim miejscu wśród wielkopolskich jednostek, przy wykrywalności wojewódzkiej na poziomie 63,3%. W toku postępowań przygotowawczych w 2014 roku ustalono 665 podejrzanych (o 235 mniej niż w roku 2013), wśród których 55 to osoby nieletnie. Porównanie podstawowych danych dotyczących przestępczości kryminalnej w powiecie kościańskim z lat 2013/2014 przedstawia poniższa tabela.

Dane ze sprawozdania KPP Kościan:

Kategoria przestępstwa/ podstawowe dane	Ilość		Wykrywalność	
	2013	2014	2013	2014
Kradzieże cudzej rzeczy	233	118	72,8%	65,6%
Kradzież poprzez włamanie	127	69	61,56%	60,8%
Kradzież pojazdu (także poprzez włamanie)	18	14	50%	35,7%
Przestępstwa rozbójnicze	8	11	87,5%	90,9%
Uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy	28	23	67,9%	69,6%
Uszczerbek na zdrowiu (uszkodzenie ciała)	14	8	92,9%	100%
Bójki i pobicia	23	11	100%	90,9%

W 2014 roku w powiecie kościańskim stwierdzono 189 przestępstwa narkotykowe, co oznacza spadek o 56 w porównaniu z 2013 rokiem. Wykrywalność tych przestępstw, zarówno w 2013, jak i w 2014 roku,

wyniosła 100%. Powyższe dane przedstawiają, że na terenie powiatu zagrożenie tą przestępczością znacznie spadło.

Dane ze sprawozdania KPP w Kościanie:

Przestępczość narkotykowa	2012	2013	2014
Ilość przestępstw	438	245	189

Najczęściej zażywany narkotyki są amfetamina i marihuana. Miejsca, w których grupuje się młodzież w celu zażywania środków odurzających zostały nieujawnione.

W 2014 roku stwierdzono 2 529 przestępstw o charakterze gospodarczym (więcej o 1 638 w porównaniu z 2013 rokiem.). Wykrywalność tych przestępstw wyniosła 98,5% (na podobnym poziomie, jak w roku 2013). Łącznie w 2014 roku ustalono 105 osób podejrzanych o przestępstwa gospodarcze, w tym jedna osoba była nieletnia.

Dane ze sprawozdania KPP w Kościanie:

Przestępczość gospodarcza	2012	2013	2014
Ilość przestępstw	725	891	2.529

W 2014 r. w powiecie odnotowano 164 przestępstwa drogowe w ujęciu kodeksu karnego (w przypadku wypadków to zdarzenie, w którym przynajmniej jeden uczestnik poza sprawcą odniósł obrażenia naruszające czynności organizmu na czas powyżej 7 dni). Jest to liczba zaistniałych przestępstw o 149 mniej niż w 2013 r. Spadek ten wywołany jest m.in. zmianą kwalifikacji prawnej przy kierowaniu rowerem w stanie nietrzeźwości (czyn ten obecnie stanowi wykroczenie, a w 2013 roku stanowił przestępstwo).

Dane ze sprawozdania KPP w Kościanie:

Przestępczość drogowa	2012	2013	2014
Ilość przestępstw	327	313	164

W 2014 roku odnotowano 246 wykroczeń polegających na kierowaniu pojazdami w stanie nietrzeźwości - 129 osób kierowało pojazdami mechanicznymi, a 117 innymi pojazdami (o 41 mniej niż w roku 2013). Kierujących po zażyciu alkoholu było 138, w tym 90 kierujących pojazdami mechanicznymi i 48 innymi pojazdami (o 1 osobę mniej niż w roku 2013). Łącznie wyeliminowano z ruchu na drogach 384 (w 2013 wyeliminowano 426 osoby) kierujących pojazdami, czyli o 42 mniej niż przed rokiem. Wskaźnik udziału uczestników będących pod działaniem alkoholu w zdarzeniach drogowych wyniósł 1,85%, podczas gdy rok wcześniej wynosił on 1,15%. Wnioskować należy, że zagrożenie pozostaje na wysokim poziomie.

W wypadkach drogowych w powiecie kościańskim zginęło 6 osób (tj. o 4 mniej niż w 2013 r.), a 149 osób zostało rannych (o 9 osób więcej niż w 2013 r.). Duży spadek kolizji odnotowano w rejonie Miasta i Gminy Śmigiel (mniej o 21).

W wyniku prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu w 2014 roku zatrzymano 222 (było 145) uprawnienia do kierowania. Natomiast po zakwestionowaniu stanu technicznego pojazdów odebrano 1 472 (było 1 292) dowody rejestracyjne.

W 2014 roku odnotowano spadek przestępczości nieletnich. Nieletni popełnili 74 przestępstwa, tj. o 30 mniej niż przed rokiem.

Dane ze sprawozdania KPP w Kościanie:

Przestępczość nieletnich	2012	2013	2014
Ilość przestępstw	84	104	74

Ustalono 55 (59 w 2013 roku) nieletnich sprawców przestępstw, takich jak: bójka-pobicie (10 osób), kradzież z włamaniem (7 osób), przestępstwa narkotykowe (11 osób) oraz kradzież mienia (5 osób).

Na terenie działania KPP w Kościanie nie odnotowano zorganizowanego działania subkultur młodzieżowych. Współpraca policji ze szkołami oraz organizacjami młodzieżowymi działającymi na terenie naszego powiatu pozwala postawić tezę, że nasz rejon jest wolny od tych zagrożeń. Młodzież podkreśla swoją indywidualność poprzez odmienny sposób ubierania.

Na terenie działania KPP w Kościanie nie ujawniono także działalności sekt lub nowych ruchów religijnych. Nie odnotowano żadnych sygnałów o działalności tego rodzaju ruchów na terenie naszego powiatu. Ponadto na terenie powiatu nie ujawniono, takich patologii jak: żebractwo, prostytutka i handel ludźmi.

Poziom bezpieczeństwa zależy od wielu czynników. Najważniejszym z nich jest efektywność pracy policji i innych służb odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa na danym terenie. Komenda Powiatowa Policji w Kościanie w tym zakresie do najbardziej efektywnych zalicza współpracę ze Strażą Miejską w Kościanie oraz Strażą Miejską w Śmiglu. Współpraca z tymi służbami polegała przede wszystkim na wspólnych patrolach i działaniach prewencyjnych.

Strażnicy Straży Miejskiej w Śmiglu pełnią służby na terenie gminy wspólnie z policjantami z Posterunku Policji w Śmiglu. Wspólnych służb w 2014 roku było 180 (tj. o 26 mniej niż w 2013 roku). Funkcjonariusze podejmowali działania związane z: wyłapywaniem bezdomnych psów, ujawnianiem osób nielegalnie wyrzucających śmieci i nieczystości płynnych. Interweniowali także w przypadkach sporów sąsiedzkich i podejrzeń o wykroczenia przeciwko czystości środowiska. Zapewniali bezpieczeństwo uczestnikom uroczystości gminnych, dbali o porządek w dni targowe i w dni wzmoczonego handlu w Czaczu. Na początku roku szkolnego czuwali nad zwiększeniem bezpieczeństwa dzieci w drodze do szkoły. Ponadto sprawdzano stan utrzymania zwierząt domowych i gospodarskich, przestrzeganie zasad sprzedaży alkoholu oraz zachowanie innych norm służących bezpiecznemu i spokojnemu funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Straż Miejska, której celem jest zapewnienie porządku publicznego udzieliła w 2013 r. 1 011 pouczeń lub ostrzeżeń, a także nałożono 151 mandatów o łącznej wartości 17 450 zł.

1.7.Ochrona zdrowia i wsparcie osób niepełnosprawnych

Opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewniają przychodnie działające w Śmiglu, Starym Bojanowie oraz Wonieściu. W gminie przyjmuje siedmiu lekarzy rodzinnych - pierwszego kontaktu. Statystycznie na jednego lekarza przypada 2 520 mieszkańców.

Ponadto, w ramach publicznej służby zdrowia, z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego mieszkańcy Śmigła i okolic mają dostęp do opieki specjalistycznej: ginekologa, laryngologa, stomatologa i reumatologa. W Wonieściu przyjmuje także ginekolog, a w Starym Bojanowie stomatolog.

Z porad psychiatrycznych mają możliwość nieodpłatnie korzystać osoby w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym działającym przy Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śmiglu.

Na terenie gminy środowiskową opiekę pielęgniarską świadczy zespół czterech pielęgniarek ze Śmigła, a także pielęgniarki w Wonieściu i Starym Bojanowie (łącznie w terenie pracuje 6 pielęgniarek). Ponadto zatrudnione są: jedna położna i trzy pielęgniarki w szkołach. W tzw. „ośrodkach zdrowia” opiekę i obsługę medyczną świadczy 6 pielęgniarek.

W razie konieczności niezwłocznego udzielenia świadczeń opieki zdrowotnej mieszkańcy gminy mogą zgłosić się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Szpitalu im. Teodora Dunina w Kościanie.

Na terenie powiatu mają swoją siedzibę dwa szpitale:

·Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kościanie, Szpital im. Teodora Dunina, który świadczy mieszkańcom usługi rehabilitacyjne,

·Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. Oskara Bielawskiego w Kościanie z oddziałem w Wonieściu.

Na 10 000 mieszkańców powiatu przypada 31,8 łóżek, gdzie w Wielkopolsce średnia ta wynosi 46,5 (przykładowo w powiecie gostyńskim 34,6 łóżka).

Wsparcie osób niepełnosprawnych

Ze względu na brak jednego systemu orzecznictwa o niepełnosprawności oszacowanie liczby osób niepełnosprawnych w gminie jest trudne.

Pomoc osobom niepełnosprawnym w funkcjonowaniu społecznym świadczy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie, które realizuje programy na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych.

Między innymi EFS – Szansą dla mnie w ciągu sześciu lat (od 2008 do 2014 roku) objął wsparciem 186 osób, które otrzymały kompleksowe wsparcie, w tym także osoby ze Śmigła. Uczestnicy projektu korzystali z wybranych szkoleń zawodowych, kształtowali umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, a także mieli zapewniony aktywny wypoczynek i rehabilitację.

PCPR za pośrednictwem starosty gospodaruje środkami finansowymi PFRON przeznaczonymi na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. W roku 2014 wysokość środków wyniosła 1 179 083 zł.

Rehabilitacja społeczna (dane PCPR w Kościanie)

Lp.	Zadanie	Wykorzystanie 2013 r.	Wykorzystanie 2014 r.
1.	Turnusy rehabilitacyjne	15.227,00 zł (182 osoby)	190.188,00 zł (217 osób)
2.	Likwidacja barier architektonicznych urbanistycznych w komunikowaniu się	176.760,00 zł (35 osób)	154.058,00 zł (36 wniosków)
3.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	502.200,00 zł (30 osób)	552.420,33 zł (33 osoby)
4.	Sport, kultura, rekreacja i turystyka	25.818,00 zł (14 wniosków)	24.017,00 zł (13 wniosków)
5.	Zaopatrzenie ortopedyczne	211.922,00 zł (375 osób)	258.392,00 zł (343 osoby)
6.	Razem:	1.069.927,00 zł	1.179.075,00 zł

Na terenie powiatu działają Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Światło Nadziei” ze Śmigła, z którego korzystają 33 osoby niepełnosprawne, w tym 10 ze Śmigła.

Koszt roczny działania WTZ-ów w 2014 roku wyniósł 613 800 zł (środki z PFRON-u to 552 420 zł, a pozostałe, tj. kwota 61.380 zł to środki gmin).

Od października 2006 roku utworzono na terenie powiatu Ośrodek Wsparcia – placówkę dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Kościanie. Przebywa tam 20 osób z głębokim i znacznym upośledzeniem. Pierwszych uczestników przyjęto w lutym 2007 r. Z gminy Śmigiel bezpłatnie dowożonych jest 5 uczestników.

Dzieci i młodzież objęci obowiązkiem szkolnym, wymagający systematycznej rehabilitacji, korzystają z opieki Ośrodka Rehabilitacyjnego w Kościanie. Obecnie z tej formy opieki korzysta 9 dzieci. Niepełnosprawne dzieci w ośrodku, wymagające intensywnej rehabilitacji, realizują także obowiązek edukacyjny. Gmina pokrywa koszty przewozu oraz wnosi większą część opłaty stałej – 100 zł. Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje pomocą z programu dożywiania.

Gmina Śmigiel dofinansowuje także rehabilitację prowadzoną przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Światło Nadziei”. Zajęcia z fizjoterapii w sali rehabilitacyjnej

w Nietążkowie odbywały się przez cały 2014 rok. Łącznie świadczone 412 godzin usług. Z rehabilitacji systematycznie korzystało 12 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje osoby chore psychicznie, wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, do Środowiskowego Domu Samopomocy w Kościanie, prowadzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie (w 2014 r. skierowano 3 osoby).

Wykaz podmiotów spoza sektora finansów publicznych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w 2013 r. i 2014 (dane PCPR w Kościanie)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji pozarządowej	Rok 2013	Rok 2014
1	Stowarzyszenie „ Jesteśmy Wśród Was”	3.800,00 zł	-
2	Stowarzyszenie „ Dodajmy życia do Lat”	2.000,00 zł	1.680,00 zł
3.	Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Powiatowy	1.261,80 zł	1.673,00 zł
4	Kościańskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego i Udaru Mózgu	2.000,00 zł	2.000,00 zł
5.	Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży „Światło Nadziei”	4.000,00 zł	4.000,00 zł
6	Stowarzyszenie Amazonek Hipolita	1.668,03 zł	2.000,00 zł
8	Polski Związek Niewidomych Koło Kościan	2.000,00 zł	2.000,00 zł
9	Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Razem Łatwiej”	2.000,00 zł	2.000,00 zł
10	Stowarzyszenie Diabetyków Koło Śmigiel	2.000,00 zł	2.000,00 zł
Razem:		20.729,83 zł	17.353,00 zł

Aktywny samorząd

W 2014 r. powiat kościański po raz trzeci przystąpił do realizacji programu „Aktywny samorząd”, który był skierowany do osób niepełnosprawnych i finansowany ze środków PFRON.

Do PCPR w Kościanie wpłynęło 95 wniosków, z czego 94 wnioski spełniały warunki do otrzymania dofinansowania ze środków PFRON. Ze względu na ograniczone środki dofinansowaniem objęto pomocą 87 wniosków. Na realizację programu wykorzystano środki finansowe w wysokości: 308 001 zł (rok wcześniej 254 321 zł). Realizacja programu „Aktywny samorząd” przyczynia się do wzrostu samodzielności życiowej osób niepełnosprawnych oraz podniesienia jakości ich życia.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Łączny budżet środków PFRON na aktywizację zawodową w 2014 r. wyniósł 98 100 zł (w 2013 roku 95 600,00 zł). W ramach tych środków zaktywizowano łącznie 8 osób, organizując następujące formy:

- staż (4 osoby),
- refundacja kosztów zatrudnienia pracownika wspomagającego osobę niepełnosprawną w pracy (2 osoby),
- zwrot kosztów doposażenia stanowiska pracy (2 osoby).

Ponadto PUP w 2014 r. kontynuował realizację programu JUNIOR. Program ten polega na organizowaniu staży dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy do 27 roku życia, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W programie uczestniczyło 8 osób bezrobotnych i 2 osoby

poszukujące pracy. Wysokość premii wypłaconej pracodawcom wyniosła łącznie 11 653 zł, natomiast świadczenie na rehabilitację zawodową wypłacono w łącznej wysokości 21 343 zł.

Dodatkowo PUP w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” opracował wniosek na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych o wartości 30 000 zł. W projekcie uczestniczyło 5 osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności zawodowej lub opłacono im staż i zwrócono koszty zatrudnienia pracownika pomagającego osobom niepełnosprawnym.

Ponadto w ramach wsparcia rodzin opiekujących się osobami niepełnosprawnymi ośrodek wypłaca szereg zasiłków. W 2014 r. przydzielono:

- zasiłki pielęgnacyjne dla dzieci (dla 146 osób 243 729 zł),
- zasiłki pielęgnacyjne dla osób niepełnosprawnych po 16 roku życia (dla 339 osoby 813 348 zł),
- dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu wychowywania dzieci niepełnosprawnych (dla 117 rodzin 102 040 zł),
- świadczenia dla osób rezygnujących z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobami niepełnosprawnymi (dla 130 osób 1 012 337 zł).

Dodatkowo Ośrodek Pomocy Społecznej organizował usługi opiekuńcze dla 53 osób wymagających pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu. Pomoc ta jest udzielana w szczególności osobom samotnym, także tym którym rodzina nie ma możliwości zapewnić odpowiedniej opieki – 16.101 godz., koszty gminy – 347.461 zł,

- zasiłki stałe realizowane dla osób niepełnosprawnych otrzymały 66 osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wys. 226.059 zł.

Z pomocy społecznej w 2014 r. z powodu niepełnosprawności korzystały 202 rodziny, tj. 39,9% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej.

1.8. Dostęp do edukacji i różnych form rozwoju osobistego

Gmina Śmigiel jest organem prowadzącym sieć szkół (dane zebrane przez OPS Śmigiel):

Lp.	Szkoła	Adres
1.	Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Śmiglu	Śmigiel, ul. M. Konopnickiej 5
2.	Gimnazjum im. Konstytucji 3 Maja w Śmiglu	
3.	Zespół Szkół w Starej Przysiece Drugiej	Stara Przysieka Druga, nr 34
4.	Szkoła Podstawowa w Starej Przysiece II Szkoła Filialna w Wonieściu	Wonieść 36
5.	Zespół Szkół w Czaczu, Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Czaczu, Szkoła Podstawowa im. Polskich Noblistów w Czaczu, Przedszkole w Czaczu	Czacz, ul. Parkowa 2
6.	Zespół Szkół w Starym Bojanowie, Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich, Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich i Przedszkole w Starym Bojanowie	Stare Bojanowo, ul. Szkolna 6
7.	Zespół Szkół w Bronikowie, Szkoła Podstawowa im. Por. Stefana Rysmanna i Gimnazjum im. Por. Stefana Rysmanna	Bronikowo, ul. Morownicka 26
8.	Przedszkole Samorządowe w Śmiglu	Śmigiel, al. Bohaterów 7, ul. Leszczyńska 13, Żegrówko, ul. Śmigielska

Rozbudowana sieć jednostek sprawia, że dzieci uczęszczają do szkół w niedalekiej odległości od miejsca zamieszkania. Nadal jednak, ze względu na miejsko-wiejski charakter gminy, część dzieci jest do szkół dowożona. Zajęcia we wszystkich szkołach odbywają się w systemie jednozmiannowym.

Infrastruktura w zakresie dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych jest uboga. Osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich mogą zaledwie wejść do niektórych z placówek. Poruszanie się po obiektach wymaga pomocy innych osób. Niektóre budynki szkolne, ze względu na zabytkowy charakter, mają duże

trudności w likwidacji barier architektonicznych. Infrastruktura w tym zakresie bezwzględnie wymaga wzbogacenia. Wszystkie placówki posiadają zaplecze do przyjęcia dzieci sześciolatków do klas pierwszych szkoły podstawowej.

Na podstawie danych Urzędu Miejskiego Śmigła, zebranych za rok szkolny 2013/2014, należy stwierdzić, że nauczyciele zatrudnieni w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez gminę Śmigiel posiadali wymagane wykształcenie. Placówki zatrudniały nauczycieli w łącznym wymiarze czasu pracy 213,94 etatu. Połowa pracowników była nauczycielami dyplomowanymi, a 36% posiadała tytuł „nauczyciela mianowanego”.

W trzech przedszkolach i czterech szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi funkcjonowały 26 oddziały, do których uczęszczało 576 dzieci. Na jeden oddział przypadało przeciętnie 22 uczniów. Do szkół podstawowych uczęszczało 1 127 dzieci, uczących się w 62 oddziałach. Na jeden oddział przypadało przeciętnie 18 uczniów. Do szkół gimnazjalnych uczęszczało 614 uczniów, których podzielono na 34 oddziały klasowe. W jednej klasie przeciętnie uczyło się średnio 18 uczniów. Łącznie w tych placówkach funkcjonowały 122 oddziały, a zajęcia prowadzili nauczyciele zatrudnieni w wymiarze 213,94 etatu. Wynika z tego, że na jeden oddział przypadało 1,75 etatu nauczyciela.

Wyniki sprawdzianu końcowego, w roku szkolnym 2013/2014, który jest przeprowadzany na zakończenie etapu szkoły podstawowej są niższe niż przeciętne wyniki zarówno dla kraju, województwa, jak i powiatu. Wynoszą 23,83 punkty na 40 możliwych. W kraju przeciętnie osiągnano 25,82 punkty, w województwie 25,17, a średnia dla powiatu wynosiła 25,18. Natomiast uczniowie kończący gimnazjum osiągnęli wyniki kształtujące się na poziomie wyników województwa wielkopolskiego.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2013/2014 (dane UM Śmigła)

	Gmina Śmigiel	powiat kościański	województwo wielkopolski	kraj
część humanistyczna				
historia i wiedza o społeczeństwie	58,60	58,31	58,11	59,00
język polski	66,70	65,20	65,43	68,00
część matematyczno-przyrodnicza				
matematyka	46,80	47,53	46,79	47,00
nauki przyrodnicze	50,99	50,56	51,18	52,00
język angielski				
poziom podstawowy	61,41	62,84	65,30	67,00
poziom rozszerzony	44,18	40,36	45,20	46,00
język niemiecki				
poziom podstawowy	52,08	53,11	52,59	54,00
poziom rozszerzony	33,00	37,35	35,45	39,00

Młodzież po zakończeniu gimnazjum może kontynuować naukę w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietążkowie, prowadzonej przez powiat kościański. Szkoła kształci młodzież na poziomie szkoły zawodowej i szkół średnich w niżej podanych kierunkach:

- liceum ogólnokształcące: policyjne i policyjne konne, językowo-wojskowe, strażacko-ratownicze, klasa ogólna;

- technikum 4-letnie : technik hotelarstwa z concierge, technik architektury krajobrazu, technik informatyk, technik rolnik, technik żywienia i usług gastronomicznych;

- zasadnicza szkoła zawodowa 3-letnia: mechanik pojazdów samochodowych, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, fryzjer, sprzedawca, piekarz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie

(dawne malarz-tapeciarz, posadzkarz), kucharz, wędliniarz, murarz-tylnkarz, inne zawody w klasach wielozawodowych.

Młodzież ze Śmigła ma także dogodny dostęp do szkół średnich w Kościanie oraz w Lesznie.

W Lesznie siedzibę ma Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Króla Stanisława Leszczyńskiego kształcąca między innymi, w takich kierunkach jak: dietetyka, kosmetologia oraz pedagogika. Ponadto szeroką ofertę edukacyjną prezentuje Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Amosa Komeńskiego, kształcąca w kierunkach: technicznych, ekonomicznych, pedagogicznych, medycznych i przyrodniczych. Wyższa Szkoła Marketingu i Zarządzania w Lesznie realizuje, takie specjalności jak: marketing i zarządzanie, zarządzanie finansami przedsiębiorstw, zarządzanie w hotelarstwie i rekreacji konnej, zarządzanie w administracji, zarządzanie w logistyce oraz zarządzanie zasobami ludzkimi. Kościański Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzony przez Stowarzyszenie Porozumienie Ziemia Kościańska oferuje osobom w wieku dojrzałym, zainteresowanym rozwojem osobistym szereg zajęć. Od 2007 roku UTW ma utworzoną grupę w Śmiglu.

1.9.Sport, rekreacja i kultura

1.9.1.

Animacją oferty kulturalnej dla społeczności lokalnej zajmuje się przede wszystkim Centrum Kultury w Śmiglu. Oferta obejmuje propozycje, których celem jest: edukacja kulturalna, rozwijanie poczucia więzi z miejscem zamieszkania oraz więzi międzyludzkich.

W ramach działalności związanej z wypożyczaniem książek Biblioteka Miejska przygotowuje warsztaty czytelnicze dla dzieci, lekcje biblioteczne, prelekcje i pogadanki, konkursy dla mieszkańców w różnych grupach wiekowych. Przy bibliotece funkcjonuje Klub Maluszka oraz Grupa Zabawowa *Śmigielaczek* przeznaczona dla dzieci w wieku przedszkolnym, których spotkania odbywają się cyklicznie przez cały rok. Dodatkowo Centrum Kultury realizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Są to propozycje aktywnego spędzania czasu wolnego w gronie rówieśników zarówno w Śmiglu, jak i poza miejscem zamieszkania. Centrum Kultury przygotowuje liczne koncerty, wystawy artystyczne, spotkania okolicznościowe oraz pikniki rodzinne. Wśród nich są propozycje, które mają wieloletnią tradycję, a także koncerty noworoczne, baliki karnawałowe, Dni Śmigła, dożynki i turniej wsi.

Centrum Kultury w ramach współpracy z sołectwami i osiedlami zapewnia sprzęt oraz pomoc pracowników w przygotowywaniu imprez lokalnych, takich jak: dożynki, dni dziecka, pikniki letnie oraz baliki karnawałowe. Centrum Kultury jest wydawcą lokalnej gazetki o charakterze społecznym pt. „Witryna Śmigielska”. Miesięcznik wydawany jest od 1991 r., obecnie w nakładzie 250 egzemplarzy.

Liczba imprez przygotowanych w 2014 r. przez Centrum Kultury w Śmiglu i uczestnicy
(dane CK Śmigiel)

Lp.	Rodzaje imprez	liczba imprez i spotkań	liczba uczestników
Biblioteka			
1.	Biblioteka w Śmiglu – warsztaty czytelnicze, pogadanki, lekcje, spotkania autorskie, konkursy, zajęcia dla dzieci, pikniki, projekcje filmów i inne	156	3 170
2.	Biblioteka w Czaczu – zajęcia w ferie, warsztaty, lekcje biblioteczne, zajęcia plastyczne, spotkania okolicznościowe, konkursy, systematyczne spotkania maluszków	33	438
3.	Biblioteka w Starym Bojanowie – lekcje biblioteczne, konkursy, zabawy integracyjne, zajęcia twórcze i plastyczne, czytanie bajek	11	279
4.	Biblioteka w Nietążkowie – zajęcia edukacyjno-integracyjne dla dzieci i dorosłych	4	100
Imprezy artystyczne			

1.	Koncerty	7	962
2.	Wystawy	6	brak danych
3.	Inne – koncerty WOŚP, koncerty podczas Dni Śmigła	6	1580
Inne projekty			
1.	Balik kostiumowy	1	160
2.	Plenerowe zabawy taneczne	7	2 600
3.	Wypoczynek letni	13	203
4.	Warsztaty edukacyjne dla wychowawców, pracowników kultury, nauczycieli, studentów	2	67
5.	Prelekcje	9	515
6.	Powitanie Nowego Roku	1	500
7.	Przedstawienia teatralne i kukielkowe	12	1 711
Imprezy kulturalno-sportowo-rekreacyjne			
1.	Turniej Wsi i Osiedli	1	800
Współorganizacja imprez			
1.	Baliki karnawałowe dla dzieci	7	brak danych
2.	Festyny z okazji Dnia Dziecka	5	jw.
3.	Festyny letnie	8	jw.
4.	Inne imprezy – zawody włościańskie, dożynki gminne, 85-lecie klubu „Pogoń”, koncerty, itp.	22	jw.
Sekcje i zespoły działające w siedzibie Centrum Kultury			
1.	Sekcja plastyczna	4 x w tygodniu	57
2.	Sekcja wokalna	1 x w tygodniu	11
3.	Grupa teatralna	2 x w tygodniu	16
4.	Kapela podwórkowa <i>Wiarusy</i>	1 x w tygodniu	6
5.	Towarzystwo Śpiewu <i>Harmonia</i>	1 x w tygodniu	35
6.	Klub Seniora	1 x w tygodniu	26
7.	Grupa taneczna dorosłych	1 x w tygodniu	26
Zespoły i sekcje działające poza siedzibą centrum Kultury			
1.	Zespół Pieśni i Tańca „Żeńcy Wielkopolscy”	3x w tygodniu	57
2.	Młodzieżowa Orkiestra Dęta	1x w tygodniu	42
Kursy i zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych			
1.	Aerobik	2 x w tygodniu	40
Zajęcia na zasadzie wynajmu sal			
1.	Zumba	2 x w tygodniu	brak danych
2.	Nauka tańca towarzyskiego	2 x w tygodniu	brak danych
3.	Zespół tańca współczesnego Pryzmat Bis	2 x w tygodniu	brak danych
4.	Zajęcia rytmiczno-baletowe	1 x w tygodniu	brak danych

Wydatki budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, w porównaniu z innymi gminami powiatu, są bardzo niskie. Gminy przeznaczają na cele związane z kulturą co najmniej dwukrotnie większy odsetek swojego budżetu.

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (dane GUS)

Gmina	Wydatki z budżetu gminy w %		
	2011	2012	2013
Śmigiel	1,4	1,2	1,5
Miejska Kościan	3,9	3,4	3,9
Wiejska Kościan	3,4	3,5	3,7
Czempin	2,2	4,9	10,8
Krzywiń	5,4	3,0	3,2

1.9.2.

Ośrodek Kultury Fizycznej i Rekreacji w Śmiglu od 2002 roku podejmuje działania w celu propagowania aktywnego spędzania wolnego czasu. Szczegółowe cele i zadania ośrodka to:

- zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy Śmigiel w zakresie kultury fizycznej i rekreacji poprzez organizację imprez sportowo-rekreacyjnych, turystycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych,

- utrzymywanie i udostępnianie obiektów,

- prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej,

- organizacja imprez, które odbywały się przed powstaniem OKFiR-u, np.: Otwarte Biegi Uliczne Śmigla, Śmigielska Wiosna Turystyczna.

OKFiR organizuje także imprezy, takie jak:

- Turnieje Piłki Siatkowej Mężczyzn,

- Gminny Dzień Dziecka,

- Wielka Parada Psów, wcześniej były to Wyścigi Chartów,

- Włosciańskie Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Memoriał Ireneusza Maślińskiego, gdzie OKFiR jest współorganizatorem,

- Turnieje gry w boule,

- Turnieje Piłki Nożnej Mężczyzn Niezrzeszonych,

- Turnieje Piłkarskie Chłopców,

- Turnieje siatkówki dziewcząt i chłopców.

OKFiR współpracuje ze szkołami z terenu gminy oraz radami sołectkami przy organizacji festynów. Każdego roku organizuje lub współorganizuje ponad trzydzieści imprez sportowo-rekreacyjnych i turniejów, w tym są imprezy blokowe mające po kilka lub nawet kilkanaście różnych imprez w ramach danej imprezy głównej.

Przy OKFiR-rze działają:

- Sekcja Amatorskiej Siatkówki Męskiej,

- Młodzieżowa Sekcja Siatkówki,

- Sekcja Modelarstwa,

- Sekcja Biegacza.

Ośrodek administruje następującymi obiektami:

- Stadion Miejski,

- kompleks boisk „Orlik 2012”,
- basen kąpielowy z przyległym placem zabaw,
- teren sportowo-rekreacyjny przy ul. Tadeusza Kościuszki z kortami tenisowymi i placem zabaw.

Dodatkowo gmina Śmigiel dotacjami udzielanymi w drodze konkursów wspiera działalność klubów i stowarzyszeń.

Wydatki budżetu gminy na kulturę fizyczną w 2012 r. na mieszkańca (dane GUS)

Gmina	kwota wydatków z budżetu
Śmigiel	38,54 zł
Miejska Kościan	179,05 zł
Wiejska Kościan	139,50 zł
Krzywiń	15,74 zł
Czempiń	48,36 zł
województwo wielkopolskie	80,67 zł

Zarówno nominalnie, jak i w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w porównaniu z innymi gminami powiatu kościańskiego wydatki budżetu gminy Śmigiel na kulturę fizyczną są stosunkowo niskie.

1.7. Aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców

Na terenie gminy swoją siedzibę mają niżej wymienione stowarzyszenia (dane ze strony internetowej powiatu kościańskiego):

Lp.	Nazwa i adres stowarzyszenia	Cele stowarzyszenia
1.	Kurkowe Bractwo Strzeleckie Śmigiel, ul. Kościuszki 20	<ul style="list-style-type: none"> - pielęgnowanie świadomości i poczucia obowiązków obywatelskich, - podtrzymywanie wiekowej tradycji bractwa, - w razie potrzeby obrona zagrożonej z zewnątrz Ojczyzny lub zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, - krzewienie kultury fizycznej i sportu, - dążenie do odzyskania mienia brackiego,
2.	Śmigielskie Towarzystwo Kulturalne Śmigiel, ul. Kościuszki 20	<ul style="list-style-type: none"> - pobudzanie, rozwijanie i konsolidowanie społecznej działalności w dziedzinie kultury wśród mieszkańców miasta i gminy Śmigiel, - upowszechnianie wiedzy o mieście i gminie Śmigiel ze szczególnym uwzględnieniem tradycji patriotycznych, obywatelskich i kulturalnych występujących na tym terenie na przestrzeni dziejów, - popularyzowanie idei umiłowania własnego regionu, - popieranie i upowszechnianie dorobku kulturalnego miasta i gminy Śmigiel oraz dalszego jego rozwoju, - ocenianie i postulowanie potrzeb w zakresie stanu kultury w mieście i gminie Śmigiel oraz wyrażanie opinii na ten temat wobec władz polityczno-administracyjnych, - gromadzenie pamiątek, materiałów dokumentacyjnych oraz zabytków kultury materialnej i artystycznej dla przyszłej izby regionalnej lub muzeum,
3.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - opieka nad dziećmi chorymi i niepełnosprawnymi oraz nad ich rodzinami, - rozwijanie wszechstronnej pomocy dzieciom i młodzieży

	<p>Niepełnosprawnej „Światło Nadziei” Smigiel, ul. Kościuszki 20</p>	<p>niepełnosprawnej w ich rozwoju, samorealizacji i adaptacji życiowej, - upowszechnianie problematyki przystosowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do życia społecznego, - popularyzowanie stosowanych form rehabilitacji oraz rewalidacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - wspieranie inicjatyw zmierzających do minimalizowania niepełnosprawności dzieci i młodzieży - upowszechnianie idei integracji rozwojowej, zawodowej, kulturowej dzieci i młodzieży ze środowiskiem społecznym osób pełnosprawnych, - przełamywanie stereotypów obyczajowych dotyczących roli dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w środowisku społecznym, - prowadzenie działań z zakresu pomocy społecznej, - ochrona zdrowia poprzez propagowanie sportu i rekreacji, - prowadzenie działalności profilaktycznej wobec występujących zagrożeń patologią społeczną, - działania na rzecz zapobiegania marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, - promowanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, - zwiększanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, - rozwijanie i promowanie idei wolontariatu,</p>
4.	<p>Stowarzyszenie Miłośników Folkloru „Żeńcy Wielkopolscy” Nietądkowo, ul. Dudycza 4</p>	<p>- budzenie zrozumienia i szacunku dla folkloru przez zbliżanie i popularyzowanie jego piękna, - opieka organizacyjna, finansowa i merytoryczna nad zespołem pieśni i tańca „Żeńcy Wielkopolscy” z Nietądkowa, - odtwarzanie i zachowanie kultury ludowej(stroje, tańce, muzyka, zwyczaje, przyspiewki itp.) powiatu kościańskiego a w szczególności Ziemi Śmigieleskiej, - opieka nad izbą regionalną, - zbieranie i dokumentowanie przedmiotów i zjawisk kultury ludowej, - edukacja społeczeństwa, a w szczególności dzieci i młodzieży w poszanowaniu dziedzictwa kulturowego, - rozwijanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie popularyzacji kultury ludowej,</p>
5.	<p>Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych ” Żegrowskie Dęby” Żegrówko, ul. Śmigieleska 18</p>	<p>- aktywizowanie członków stowarzyszenia do prac nad organizacją i rozwojem produkcji rolnej, - gromadzenie i udostępnianie informacji rolniczych. - wdrożenie preferowanych kierunków produkcji rolniczej, - pozyskiwanie funduszy celowych z zewnątrz poprzez nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi. - pomoc rolnikom w podjęciu chowu i hodowli zwierząt gospodarskich z uwzględnieniem ras dostosowanych do miejscowych warunków, - popularyzacja produkcji rolniczej oraz pozyskiwania rynków zbytu, - reprezentowanie zbiorowych interesów członków stowarzyszenia wobec władz, organów samorządowych i innych instytucji</p>

		<p>oraz współpraca z tymi organizacjami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc społeczna osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, - działalność charytatywna, - podtrzymywanie tradycji kulturowej oraz rozwój świadomości narodowej i obywatelskiej, - działalność wspomagająca rozwój wspólnoty i społeczności i lokalnych,
6.	<p>Stowarzyszenie Przyjaciół Śmigielskiej Kolejki Wąskotorowej Śmigiel, ul. Dworcowa 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja i promocja kolejki w środowisku miejscowym oraz na terenie kraju i za granicą, - pomoc kolejce wąskotorowej w utrzymaniu charakteru użytkowego jako środka transportu i przewozów lokalnych, pomoc w utrzymaniu infrastruktury jako dziedzictwa kulturowego Śmigla, - rozwijanie wszelkich form turystyki z wykorzystaniem taboru oraz nieruchomości kolejkowych, - inspirowanie i organizowanie środowiska dorosłych oraz młodzieży do działań promocyjnych tego unikalnego zabytku,
7.	<p>Stowarzyszenie Wiatraki Wielkopolski Śmigiel, ul. Kościuszki 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie muzeów, skansenów, ścieżek tematycznych wokół wiatraków, - pozyskiwanie środków finansowych na renowację i ochronę wiatraków istniejących w Wielkopolsce, - promowanie i popularyzacja wiatraków w kraju i za granicą, - inspirowanie i organizowanie środowisk lokalnych do działań ochronnych i promocyjnych tych unikalnych zabytków,
8.	<p>Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych INGA Śmigiel, ul. M. Konopnickiej 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działalność na rzecz edukacji, oświaty i wychowania, - organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży, - propagowanie zdrowego i aktywnego modelu życia, - pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, - aktywizacja zawodowa, społeczna i gospodarcza społeczności, - promocja i organizacja wolontariatu, - gromadzenie środków finansowych na cele statutowe, - zakładanie, prowadzenie i wspieranie działalności przedszkoli oraz szkół integracyjnych, - ochrona i promocja zdrowia, przeciwdziałanie uzależnieniom, - wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i turystyki,
9.	<p>Śmigielskie Towarzystwo Miłośników Tańca Śmigiel, Kościuszki 20</p>	<p>1. Prowadzenie działalności edukacyjnej i wychowawczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka merytoryczna, finansowa i organizacyjna nad zespołem tańca współczesnego Pryzmat-Bis ze Śmigla, - rozwijanie współpracy w dziedzinie popularyzacji tańca współczesnego w środowisku wiejskim, - edukacja społeczeństwa, w szczególności dzieci i młodzieży w poszanowaniu pracy własnej i innych oraz sumienności i samodyscypliny, - popularyzacja tańca w środowisku lokalnym, - wspieranie inicjatyw dzieci i młodzieży w zakresie popularyzacji tańca, - stwarzanie warunków do udziału zespołu w konkursach tańca o zasięgu powiatowym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym,

		<ul style="list-style-type: none"> - działania wychowawcze mające na celu wychowanie w poszanowaniu mienia zespołu (np. kostiumy i rekwizyty). 2. Propagowanie innych form aktywnego spędzania czasu, promocja zdrowia wśród dzieci i młodzieży oraz tworzenie dogodnych warunków w tym zakresie.
10.	Klub Abstynentów „NOWE ŻYCIE” Czacz, ul. Wielichowska 48a	<ul style="list-style-type: none"> - działanie nad zapewnieniem osobom zagrożonym uzależnieniem i uzależnionym od alkoholu, uzyskania trwałej abstynencji i trzeźwości, - propagowanie wśród społeczeństwa idei powszechnej trzeźwości, - udzielanie wsparcia moralnego rodzinom osób uzależnionych od alkoholu,
11.	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietążkowie Nietążkowo, ul. Dudycza 4	<ul style="list-style-type: none"> - promocja ZSP na terenie całej Polski oraz poza granicami kraju, - kreowanie dobrego wizerunku szkoły, - współpraca z władzami szkoły, z Radą Sołecką i innymi organizacjami, - udzielanie pomocy społecznej uczniom i absolwentom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób, - działalność na rzecz niepełnosprawnych uczniów i absolwentów, - inicjowanie i organizowanie działań na rzecz społeczności szkoły, - promocja i pomoc w rozwijaniu talentów naukowych, artystycznych i sportowych uczniów szkoły, - pomoc w zdobywaniu wiedzy i kwalifikacji umożliwiających ludziom młodym wypełnianie funkcji społecznych i zawodowych, - inspirowanie do podejmowania działalności gospodarczej, - promocja kultury, w szczególności tworzonej przez młodych ludzi i do nich adresowanej. - nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z absolwentami, - kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych uczniów i absolwentów szkoły, - inspirowanie, aktywizowanie i integrowanie uczniów i absolwentów na rzecz wszechstronnego rozwoju szkoły, - dokumentowanie i popularyzowanie dorobku szkoły, jej zasłużonych nauczycieli, absolwentów i uczniów we wszystkich dziedzinach życia społecznego, oświatowego i kulturalnego, - pomnażanie dorobku naukowego, wychowawczo-dydaktycznego, kulturalnego i materialnego szkoły, - ochrona i promocja zdrowia, - działanie na rzecz ochrony środowiska, - upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, - upowszechnianie kultury i sztuki, - ochrona dóbr kultury i tradycji, - działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między narodami,
12.	Partnerstwo Lokalne w Śmiglu Śmigiel, ul. T. Kościuszki 20	<ul style="list-style-type: none"> - integracja środowiska, - wspieranie wszelkich inicjatyw służących rozwojowi zainteresowań i uzdolnień, - organizacja spotkań z ludźmi zajmującymi się różnymi dziedzinami życia, - przeciwdziałanie przemocy i patologiom społecznym,

		<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia, - profilaktyka chorób, - działanie na rzecz osób niepełnosprawnych, - działanie na rzecz społeczności lokalnej, - działalność charytatywna i pomoc społeczna – pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób, - działalność w zakresie rozwoju oświaty, wychowania i kultury, - działalność w zakresie organizowania wypoczynku dzieci i młodzieży, - upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, - działalność turystyczno-kulturowo-krajoznawcza, - działalność na rzecz rozwoju gminy Śmigiel, - promocja obszarów gminy Śmigiel - działalność na rzecz integracji międzynarodowej, rozwijanie kontaktów i współpracy ze społecznościami innych państw, - działalność wspierająca zrównoważony rozwój, - działalność upowszechniająca prawa człowieka oraz równość szans, - działalność proekologiczna, - działalność wspierająca rozwój przedsiębiorczości, - organizacja i prowadzenie placówek edukacyjnych, wychowawczych oraz mających na celu rozwój kultury i integracji lokalnej społeczności, - działalność promująca zdrowy i aktywny tryb życia, - działalność wspierająca współpracę pomiędzy podmiotami III sektora oraz współpracę międzysektorową,
13.	Stowarzyszenie Sportowe „PEGAZ” Śmigiel, ul. T. Kościuszki 20	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie i rozwijanie rekreacji ruchowej, sportu oraz innych form aktywnego wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem rekreacji konnej, sportu jeździeckiego oraz powożenia zaprzęgami, - dbanie o prawidłowy rozwój psychofizyczny, zdrowie wszystkich obywateli realizowane poprzez: wychowanie fizyczne, sport, rekreację ruchową, rehabilitację ruchową i turystykę, - propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, - inspirowanie i organizowanie środowiska dorosłych do działań na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych, - propagowanie sportów konnych, - uczestniczenie i organizowanie zawodów w sportach konnych, - poszerzenie i unowocześnienie bazy oraz terenów sportowo-rekreacyjnych i turystycznych w gminie Śmigiel.

Ochotnicze Straże Pożarne (dane UM Śmigla):

l.p.	Nazwa i adres stowarzyszenia	Cele stowarzyszenia
1.	OSP Nowa Wieś	- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi,
2.	OSP Olszewo	
3.	OSP Czacz	

4.	OSP Żegrówko	- branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów i innych klęsk, - uświadamianie ludności o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami oraz przygotowywanie jej do udziału w ochronie przeciwpożarowej, - branie udziału w obronie cywilnej, - rozwijanie wśród członków OSP zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu, - wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu,
5.	OSP Robaczyn	
6.	OSP Stare Bojanowo	
7.	OSP Bronikowo	
8.	OSP Karśnice	
9.	OSP Karmin	
10.	OSP Machcin	
11.	OSP Wonieść	
12.	OSP Morownica	
13.	OSP Nietążkowo	
14.	OSP Śmigiel	
15.	OSP Splawie	
16.	OSP Sierpowo	

Ochotnicze Straże Pożarne mają w Wielkopolsce wieloletnią tradycję, skupiają łącznie 847 członków. Według danych Urzędu Miejskiego Śmigła za 2013 r. w bezpośrednich akcjach ratowniczo-gaśniczych udział może wziąć 74 członków.

Uczniowskie Kluby Sportowe (dane zebrane przez OPS Śmigiel)

Lp.	Nazwa i adres stowarzyszenia	Cele stowarzyszenia
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Grom” w Czaczu Szkoła Podstawowa w Czaczu ul. Parkowa 2 64-030 Śmigiel	Cele Klubu jest: 1.- rozwijanie różnych form kultury fizycznej w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej, 2.- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości dzieci i młodzieży szkolnej, 3.- integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich i nauczycielskich na terenie swego działania.
2.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy w Starym Bojanowie Stare Bojanowo ul. Główna 34a 64-030 Śmigiel	Celem Klubu jest: 1.- planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków klubu, 2.- angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, 3.- uczestniczenie w imprezach sportowych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim, 4.- organizowanie zajęć sportowych dla uczniów szkoły w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej, 5.- organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, 6.- organizowanie uczniom różnorodnych form współzawodnictwa sportowego, 7.- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu, 8.- uczestnictwo w rozrywkach związkowych.

3.	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” Nietążkowo ul. Dudycza 4 64-030 Śmigiel	Celem Klubu jest: 1. - rozwijanie różnych form kultury fizycznej w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej, 2.- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości dzieci i młodzieży szkolnej, 3.- integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich i nauczycielskich na terenie swego działania, 4.- wspomaganie realizacji szkolnych zajęć wychowania fizycznego, 5.- organizowanie aktywnego spędzania czasu wolnego i sportowych zajęć pozalekcyjnych, 6.- organizowanie różnorodnych form współzawodnictwa sportowego, 7.- uczestnictwo w ogólnodostępnych imprezach sportowych, 8.- upowszechnienie uprawniania mini dyscyplin sportowych, 9.- udział w realizacji ogólnokrajowego programu pn. „Sport Wszystkich Dzieci i Młodzieży”.
4.	Uczniowski Klub Siatkarek Śmigiel Samorządowe Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Śmiglu ul. M. Konopnickiej 5 64-030 Śmigiel	Celem Klubu jest: 1.- planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną, materialną rodziców i sympatyków klubu, 2.- uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim, 3.- organizowanie zajęć sportowych dla uczniów szkoły oraz jej absolwentów w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej, 4.- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu, 5.- przygotowanie oraz udział w turniejach i zawodach sportowych, 6.- angażowanie uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, 7.- organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, 8.- krzewienie idei olimpijskiej poprzez organizowanie spotkania z olimpijczykami i sportowcami, udział w konkursach olimpijskich itp., 9.- organizowanie wyjazdów o tematyce olimpijskiej, odwiedziny Narodowych Komitetów Olimpijskich oraz różnorodne zawody krajowe i zagraniczne w tym Igrzyska Olimpijskie, - organizowanie dla dzieci i młodzieży obozów sportowo-rekreacyjnych, - upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim, - upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży, - organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, - wykonywanie zadań z zakresu polityki społecznej, - organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

	Gminny Ludowy Klub Sportowy „Orlęta” Czacz	Celem Klubu jest: - propagowanie i organizowanie wychowania fizycznego i sportu oraz stworzenie swym członkom odpowiednich warunków dla uprawiania wychowania fizycznego i sportu, a mieszkańcom miasta i gminy Śmigiel wypoczynku i rekreacji.
--	---	--

Pozostałe kluby sportowe (dane zebrane przez OPS Śmigiel)

Lp.	Nazwa i adres stowarzyszenia	Cele stowarzyszenia
1.	Klub Sportowy Polonia Śmigiel ul. M. Konopnickiej 5 64-030 Śmigiel	Celem Klubu jest: - propagowanie i organizowanie wychowania fizycznego i sportu oraz stworzenie swym członkom odpowiednich warunków dla uprawiania wychowania fizycznego i sportu, a mieszkańcom miasta i gminy Śmigiel wypoczynku i rekreacji.
2.	Ludowy Klub Sportowy „MAS-ROL” w Sławiu Sławie 58 64-030 Śmigiel	Celem Klubu jest : 1.- pobudzanie, rozwijanie i konsolidowanie społecznej działalności w dziedzinie sportu wśród mieszkańców wsi sołeckich i Sławia, 2.- popularyzowanie idei umiłowania własnego regionu, 3.- popieranie oraz upowszechnianie dorobku sportowego wsi Sławie, oraz dalszego jego rozwoju, 4.- ocenianie i postulowanie potrzeb w zakresie stanu sportu na wsi, oraz wyrażanie opinii na ten temat wobec organów administracji publicznej.
3.	Klub Sportowy „ISKRA” Wonieść Wonieść – Świetlica Wiejska 64-030 Śmigiel	Celem klubu jest : 1.- planowanie i organizowanie życia sportowego dzieci, młodzieży, mieszkańców i sympatyków w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe oraz pomoc organizacyjną i materialną mieszkańców i sympatyków klubu, - angażowanie dzieci, młodzieży i mieszkańców do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, - uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim, - organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, - organizowanie mieszkańcom wsi różnorodnych form współzawodnictwa sportowego, - kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu, - pomoc starszym mieszkańcom wsi o złej sytuacji materialnej, - uczestnictwo w rozgrywkach związkowych.
4.	Klub Sportowy „Pogoń 1929” Śmigiel ul. Marii Konopnickiej 4 64-030 Śmigiel	Celem działania klubu jest tworzenie warunków niezbędnych do uprawiania sportu amatorskiego w zakresie piłki nożnej zgodnie z przepisami Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz rozwijanie w różnych formach wychowania fizycznego i sportu.
5.	Klub Szachowy „Wieża”	Celem Klubu jest krzewienie gry w szachy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie działania klubu oraz wychowanie dzieci i młodzieży.

Z danych Starostwa Powiatowego, zebranych w 2014 r., aktywność gminy Śmigiel na tle innych gmin powiatu prezentuje poniższa tabela.

	liczba stowarzyszeń i oddziałów stowarzyszeń	liczba OSP	liczba uczniowskich klubów sportowych	liczba innych klubów sportowych	Razem liczba organizacji zgłoszonych w starostwie
Gmina Śmigiel	13	16	5	13	46 tj. 1/383 mieszk.
Gmina Miejska Kościan	43	2	11	16	72 tj. 1/334 mieszk.
Gmina Kościan	-	16	6	8	30 tj. 1/523 mieszk.
Gmina Krzywiń	10	17	5	-	32 tj. 1/314 mieszk.
Gmina Czempin	9	9	2	11	31 tj. 1/369 mieszk.

Z zestawienia wynika, że w gminie działa stosunkowo niewiele organizacji pozarządowych. Tylko w gminie wiejskiej Kościana na jedną organizację przypada więcej mieszkańców niż w Śmiglu. Korzystny współczynnik w stosunku do miasta Kościana wynika z dużej ilości oddziałów Ochotniczych Straży Pożarnych, których w Kościanie są tylko dwa.

Gmina Śmigiel posiada *Programu współpracy Gminy Śmigiel z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*, który zgodnie z ustawą o organizacjach pożytku publicznego i o wolontariacie jest konsultowany ze społecznością lokalną. Program przygotowywany jest na każdy rok.

Organizacje społeczne są włączane w system dofinansowania realizacji ich zadań. Corocznie Gmina ogłasza konkursy na zlecenie lub dofinansowanie zadań w zakresie turystyki, działalności kulturalnej, z zakresu polityki społecznej, a także rozwoju kultury fizycznej.

W roku 2014 ogłoszono trzy konkursy, zrealizowanych zostało 5 zadań przez 4 organizacje pozarządowe. W wyniku realizacji umów wsparciem objęto 2.722 beneficjentów. W realizację zadań zaangażowanych było 8 wolontariuszy. Wartość dofinansowania wynosiła 17.670 zł. Finansowy wkład własny organizacji wynosił 7.448 zł, a pozafinansowy – 1.044 zł.

Ponadto na uwagę zasługuje działalność nieformalna klubów seniora, których na terenie gminy jest sześć, kół gospodyń wiejskich a przede wszystkim wolontariat, który ma swój klub w każdej ze szkół z terenu gminy Śmigiel.

Dane na temat wolontariatu pozyskano od szkolnych opiekunów wolontariuszy, pod koniec 2014 r.

Zespół Szkół w Starym Bojanowie

W działalność zaangażowanych jest ok. 10 uczniów, którzy podejmują niżej wymienione działania:

- przeprowadzenie Rajdu Różańcowego dla uczniów naszej szkoły, szkoły z Broniowa oraz uczniów z leszczyńskiej szkoły,
- akcja „Dzień życzliwości”,
- udział w warsztatach „Inga”,
- akcja „Kartka świąteczna”- wykonanie i sprzedaż w szkole i w parafii (5,8,12. grudnia),
- akcja „Podziel się sercem, podziel się słodyczkami”- obdarowanie słodyczkami siedmiorgo dzieci,
- udział w powiatowym Dniu Wolontariatu i spotkanie z panią poseł Adamczak,
- przeprowadzenie nabożeństwa Drogi Krzyżowej w kościele dla dzieci z parafii,
- przygotowanie Szkolnych Rekolekcji Wielkopostnych,
- pomoc dzieciom z RŚA- współpraca z poznańską fundacją Redemptoris Missio
- udział w projekcie *Bo Warto "LEPSZY ŚWIAT PRZEZ WOLONTARIAT"*, ukierunkowanego na rozwój aktywności i postaw uczniów poprzez promocję wolontariatu. W ramach projektu przygotowano:

- oDzień Babci i Dziadka,
- oUrodziny Nikoli – wysyłamy kartki z życzeniami,
- oKonkurs tematyczny związany z projekcją filmu „Skarby śniegu”,
- o„Aniołek w klatce” czyli z wizytą w grupach „0”,
- o... z życzeniami po Starym Bojanowie,
- oDzień Rodziny.

Zespół Szkół w Bronikowie

Szkolny Klub Wolontariusza zrzesza aż 31 wolontariuszy. Są to uczniowie klas gimnazjalnych.

Działania jakie podejmowane są w ramach Szkolnego Klubu Wolontariusza:

- wyjazdy do Domu Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi koło Wolsztyna, pomoc siostrze zakonnej w pracach porządkowych w parku i ogrodzie,
- systematyczna współpraca z fundacją Redemptoris Missio w Poznaniu,
- organizacja zbiórki makulatury i plastikowych nakrętek na rzecz Oskara Ratajczaka z Karśnic, chłopca cierpiącego na dziecięce porażenie mózgowie oraz zbiórkę etykietek po herbacie LIPTON na rzecz Fundacji Dzieciom z Chorobami Nowotworowymi IV Oddział w Poznaniu,
- organizacja zbiórki artykułów higienicznych na rzecz wychowanków Domu Dziecka w Bodzewie,
- pomoc w przygotowaniach różnych uroczystości szkolnych (np. Dzień Seniora, Święto Rodziny) i lokalnych (np. ostatnio nasze wolontariuszki pomagały w przygotowaniach i przeprowadzeniu imprezy „30-lecie Klubu Seniora” w Śmiglu),
- uczestnictwo w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy. Szkoła ma swój własny sztab (jeden z dwóch w gminie. Kwestionujemy do puszek, przygotowujemy program artystyczny, zapraszamy gości itp.,
- organizacja Szkolnego Dnia Wolontariatu pt. „Serce ma ten, kto ma je dla innych”, podczas którego zbiera się artykuły spożywcze na rzecz rodzin najbardziej potrzebujących z okolicy,
- zbiórka słodyczy w okresie wielkanocnym, na rzecz dzieci z uboższych rodzin,
- zbiórka odzieży i artykułów spożywczych w okresach przedświątecznych na śmigielskim targowisku.

Zespół Szkół w Czaczu

W Szkole w roku szkolnym 2014/2015 pracuje 14 wolontariuszek, nad którymi opiekę sprawują 3 opiekunki.

W ramach działań wolontariackich realizuje się:

- zbiórkę nakrętek plastikowych dla ucznia Oskara Ratajczaka oraz zbiórkę przyborów szkolnych, które przekazywane są potrzebującym uczniom,
- zbiórkę kasztanów, orzechów włoskich,
- sprzątanie zaniedbanych grobów przed Świętem Zmarłych,
- przed okresem Bożego Narodzenia sprzedawano ozdoby świąteczne, które wykonali wolontariusze, pieniądze przeznaczone zostały na zakup produktów spożywczych do paczek świątecznych,
- zbiórkę odzieży i środków chemicznych dla dzieci z Domu Dziecka w Bodzewie,
- zbiórkę produktów spożywczych przed świątami,
- udział w akcjach fundacji Redemptoris Missio - gromadzono środki opatrunkowe a w tym szczoteczki i pasty,
- Dzień Wolontariatu,
- Szkolne Koło Pomocy - wolontariusze wspólnie z innymi uczniami pomagają słabszym uczniom w odrabianiu prac domowych oraz tłumaczą zagadnienia z zajęć lekcyjnych.

Gimnazjum im. Konstytucji 3 Maja w Śmiglu

Szkolny Klub Wolontariusza stale skupia 18 członków. Działalność Klubu skierowana jest między innymi na:

- angażowanie młodzieży w działania społeczne i obywatelskie
- promowaniu organizacji, które działają społecznie w Gminie Śmigiel,
- organizacji debat publicznych np. "Młody - znaczy aktywny?",
- organizację cyklicznych spotkań wolontariuszy z najmłodszymi mieszkańcami Śmigla - organizacja czasu wolnego,
- przygotowywanie uczniów do uczestnictwa w życiu obywatelskim – udział w konkursie CEO z Warszawy i ostatecznie udział w XVII Sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży,
- odwiedziny dzieci niepełnosprawnych w Ośrodku Rehabilitacyjnym w Kościanie, wspólne śpiewanie kolęd,
- organizacja nieodpłatnych korepetycji,
- organizacja akcji dzieci – dzieciom,
- organizacja kampanii społecznej *Oddaj z kości garść miłości - śmigielanie przeciw białaczce* - wspólnie z Centrum Edukacji Obywatelskiej z Warszawy, Fundacją DKMS z Warszawy, zaangażowano w ten projekt panią Poseł na Sejm RP, pana Burmistrza Śmigla, Członka Zarządu Powiatu Kościańskiego p. Banasika, wszystkie szkoły ościenne, prasę lokalną i regionalną. W ramach tego projektu zankietowano 1000 mieszkańców, zorganizowano debatę publiczną "Zostań dawcą szpiku - podaruj komuś życie", Dzień Dawcy Szpiku w Śmiglu, przemarsz ulicami Śmigla.

Zespół Szkół w starej Przysiece Drugiej

Szkolnym Klubem Wolontariusza opiekują się 2 osoby, Klub skupia 9 uczniów.

Podejmowane i planowane działania:

- zbiórka nakrętek na rehabilitację chorej dziewczynki,
- zbiórka zniczy i porządkowanie zapomnianych grobów na cmentarzu w Wonieściu,
- zbiórka makulatury – środki na rzecz szkoły,
- zbiórka karmy „ Pomagamy czworonogom” dla przytuliska w Śmiglu,
- zbiórki żywności i odzieży dla potrzebujących uczniów w szkole na Boże Narodzenie,
- udział w akcjach zewnętrznych „Tydzień Pisania Listów”, „Góra Grosza”, „Skarbonka Wielkopostna”.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietążkowie

W Szkole zaangażowanych w pomoc wolontariacką jest około 50 uczniów.

Działania wolontariuszy obejmują:

- aktywną i systematyczną opiekę nad zwierzętami w przytulisku w Koszanowie,
- pomoc w nauce dzieci z Nietążkowa,
- dbałość o groby osób które pracowały w Szkole,
- pomoc w imprezie andrzejkowej dla emerytów i innych imprezach organizowanych na rzecz społeczności lokalnej,
- sprzątanie salki rehabilitacyjnej dla dzieci ze Stowarzyszenia „Światło Nadziei”,
- zbiórkę odzieży, słodyczy, żywności dla rodzin ze St. Bojanowa i Sierpowa,
- młodzież bierze udział w WOŚP w swoich miejscach zamieszkania,
- udział w akcji „Szlachetna paczka”,
- pomoc siostrzynom zakonnym prowadzącym Dom Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi, wyjazdy w celu wykonania w DPS konkretnych prac.

1.10. Sytuacja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Sytuacje, które zagrażają wykluczeniem społecznym, powodujące izolację i ograniczenie uczestnictwa w życiu społecznym, także prowadzące do rezygnacji z korzystania z różnych form wsparcia zarówno ze strony instytucji jak i osób z najbliższego otoczenia, to najczęściej: ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, niepełnosprawność, wielodzietność, ciężka lub długotrwała choroba, samotne rodzicielstwo.

Rodziny borykające się z problemami zagrażającymi ich prawidłowemu funkcjonowaniu a także rodziny, które już znalazły się w podobnych sytuacjach korzystają ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto w ramach gminnego systemu pomocy niektóre zadania wykonuje Urząd Miejski lub Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem włączają się organizacje pozarządowe oraz Kościół Katolicki.

Powody udzielenia pomocy społecznej (finansowej lub rzeczowej), dane OPS Śmigiel

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
długotrwała lub ciężka choroba	278	276	248
ubóstwo	234	272	241
niepełnosprawność	210	215	202
bezrobocie	176	184	159
potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	126	131	118
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	42	35	18
alkoholizm	42	37	28

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej od lat pozostawała na podobnym poziomie. W latach 2007 – 2013 wahała się od 551 do 583. W 2014 r. z pomocy skorzystało 506 rodzin. Co oznacza znaczący bo aż 13% spadek w porównaniu z liczbą korzystających w roku 2013 (583 rodz.). Badając pod kątem głównych przyczyn udzielenia pomocy najczęstszą przyczyną udzielenia wsparcia nadal była długotrwała choroba. Niespełna połowa rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka borykała się z problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby – 49%. Kolejną pod względem intensywności przyczyną korzystania z pomocy było ubóstwo, liczba korzystających z tego powodu spadła w 2014 r. o 31 rodzin. Następnie niepełnosprawność, tu spadek korzystających z jest niższy niż przeciętnie, problem niepełnosprawności występował w 40% środowisk. Z powodu bezrobocia z pomocy w ciągu roku korzystało 159 rodzin. Z danych Powiatowego Urzędu pracy wynika, że w 2014 r. liczba osób bezrobotnych znacząco spadła - o 146 osób tj. 24%, według stanu na koniec roku w 2013 zarejestrowanych z gminy Śmigiel było 612 osób bezrobotnych a na koniec 2014 – 466.

Wybrane dane za rok 2014, na tle powiatu, zebrane przez OPS Śmigiel:

	Gmina Śmigiel	Miasto Kościan	Gmina Kościan	Gmina Czempin	Gmina Krzywiń
liczba mieszkańców	17.747	24.011	15.718	11.464	10.041
% w stosunku do Śmigla	100	135	89	65	57
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	1.380	1.884	1.275	752	581
% do liczby mieszkańców	7,78	7,85	8,11	6,56	5,79
osoby i rodziny objęte pomocą	933	1.777	760	413	293
stosunek do liczby mieszkańców	5,26	7,40	4,84	3,60	2,92
w tym osoby korzystające długotrwałe z pomocy	290	899	202	146	88

udział % w ogólnej liczbie korzystających	31	51	27	35	30
---	----	----	----	----	----

Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną, dane OPS Śmigiel

Typ rodziny	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Rodziny ogółem	559	583	506
Gospodarstwa jednoosobowe	176	177	174
Rodziny z dziećmi	326	337	259
w tym rodziny wielodzietne	97	99	88
Rodziny niepełne	93	97	62
Rodziny emerytów i rencistów	95	105	129

Z zestawienia wynika, że około 17% rodzin korzystających z pomocy społecznej to rodziny wielodzietne. Poprawiła się sytuacja przeciętnej rodziny niepełnej, gdyż przy 13% spadku liczby rodzin korzystających, aż o 36% obniżyła się liczba rodzin niepełnych objętych pomocą OPS. Według źródła dochodów rodzin aż o 23% wzrosła liczba rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą. Na podobnym poziomie z pomocy korzystają osoby samotnie gospodarujące.

Świadczenia społeczne

zasiłki stałe (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	61	62	66
Kwota w zł	185.954	213.017	226.059

składki na ubezpieczenie zdrowotne (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	50	53	63
Kwota w zł	14.565	16.584	18.377

zasiłki okresowe (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba rodzin	77	105	118
Kwota w zł	109.855	148.491	167.803
Kwota zasiłku na rodzinę w zł	1.427	1.414	1.422

zasiłki celowe (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba rodzin	431	424	352
Kwota w zł	292.052	297.111	223.006
Średnia wysokość pomocy dla rodzin otrzymujących zasiłki celowe	677	700	634

schronienie (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
------	----------	----------	----------

Liczba osób	4	6	5
Kwota w zł	8.253	13.014	19.338

usługi opiekuńcze (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	50	52	53
Kwota w zł	377.814	421.556	413.045

Domy Pomocy Społecznej (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	7	7	8
Kwota w zł	83.065	94.279	168.971

dożywianie (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku	357	355	326
Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku	98	117	112
Ogółem koszt programu w zł	334.380	385.256	322.817
Koszt posiłków w zł wraz z kosztami ich przygotowania	274.532	283.230	274.317

Osoby, które własnym staraniem nie mogą przygotować sobie posiłków, korzystają z pomocy jadłodajni. W ciągu roku jadłodajnia przygotowuje zupy z dodatkami dla około 45 osób. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Światło Nadziei” pozyskuje żywność z Banku Żywności w Lesznie, w 2014 r. pomocą obejmowano 70 rodzin, którym przekazano ok. 30 ton żywności.

pomoc materialna dla uczniów w 2014 r. (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba stypendystów	307	362	360
Kwota w zł	124.650	142.746	179.686
Kwota na ucznia w zł	406	394	499

świadczenia rodzinne (dane OPS Śmigiel)

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
zasiłki rodzinne z dodatkami – kwota w zł	3.121.796	3.152.278	2.926.462
zasiłki pielęgnacyjne – kwota w zł	1.010.259	1.052.487	1.076.202
Pozostałe świadczenia opiekuńcze – kwota w zł	721.986	714.799	762.313
zapomogi z tytułu urodzenia dziecka – kwota w zł	184.000	187.000	172.000
składki na ubezpieczenie społeczne -	124.099	160.109	124.484

kwota w zł			
Składki na ubezpiecz. zdrowotne - kwota w zł	21.004	19.705	17.726

Zestawienie danych statystycznych dot. świadczeń rodzinnych (dane OPS Śmigiel)

Dane		Grudzień 2012	Grudzień 2013	Grudzień 2014
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne		1.380	1.300	1.259
liczba rodz. pobierających zas. rodzinny		855	807	764
w tym:	na 1 dziecko	319	301	273
	na 2 dzieci	360	335	337
	na 3 dzieci	130	125	115
	na 4 i więcej	44	46	39

Świadczenia dla osób uprawnionych do alimentów, dane OPS Śmigiel.

Dane	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Kwota w zł	383.640	423.740	475.790
Liczba osób uprawnionych	110	112	139
Liczba dłużników alimentacyjnych	65 – w gminie 38 – poza gminą	87 – w gminie 43 – poza gminą	110 – w gminie 45 – poza gminą

Na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2014 sformułowano następujące wnioski, dotyczące zakresu działania Ośrodka Pomocy Społecznej.

Korzystający z pomocy społecznej

- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w stosunku do roku 2013 zauważalnie zmniejszyła się – o 10%, liczba osób korzystających z pomocy społecznej długotrwale delikatniej – o 3%, rok wcześniej spadła o 14%;
- liczba osób w rodzinach objętych pomocą na każde 1000 mieszkańców spadła do najniższego poziomu od 2010r. i wynosi 77,76;
- większość osób korzystała ze świadczeń pieniężnych – 63% z ogółu korzystających, w 2013 – 68% ze świadczeń niepieniężnych korzystało 45% osób, w 2013 - 41% osób;
- 31% z ogółu osób korzystających z pomocy korzysta długotrwale, tzn. w ostatnich 36 miesiącach korzystała z pomocy przez 18 miesięcy, dotyczy to najczęściej dzieci korzystających z posiłków, zasiłków stałych dla niepełnosprawnych oraz osób objętych usługami opiekuńczymi, w 2010 r. odsetek takich rodzin wynosił aż 38%;
- najczęściej przyczyną pomocy jest długotrwała choroba, następnie ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie;
- znacząco zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy z powodu alkoholizmu – o 24%;
- znacząco zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – o 49%.

2. Analiza SWOT

Klasycznym narzędziem stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych. Przyjęta metoda (nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego: strenghts, weeknesses, opportunities, threats)

pozwała na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W poprzednim opracowaniu skoncentrowano się jedynie na ocenie wewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów, z definicji przyjmując istniejące zewnętrzne ograniczenia związane z położeniem geograficznym, obowiązującym w Polsce systemem legislacyjnym i poziomem rozwoju gospodarczego. Analizie poddano duże obszary działalności gminy: gospodarkę (w tym rolnictwo), infrastrukturę, oświatę, kulturę i administrację publiczną oraz bezpieczeństwo publiczne, zdrowie i pomoc społeczną.

Aktualizując elementy analizy SWOT usunięto nieaktualne już spostrzeżenia i dopisano obecnie zdiagnozowane. Wykonana analiza sytuacji w poszczególnych dziedzinach przedstawia się w sposób następujący:

Infrastruktura i warunki mieszkańców

Mocne strony	braki, problemy
Zwodociągowanie 98%	Miasto Śmigiel nie jest w całości skanalizowane
Reorganizacja ruchu ulicznego w Śmiglu	Istniejące kolektory sanitarne wymagają remontów
Dobre warunki do rozwoju mieszkalnictwa jednorodzinnego	Powolne tempo realizacji zabiegów termomodernizacyjnych w obiektach zarządzanych przez Gminę i budynkach indywidualnych.
Tereny dzierżawione przez ANRSP- potencjalna możliwość powiększenia arealów upraw lub rozwoju działalności gospodarczej.	Relatywnie wysokie ceny (w stosunku do dochodów) usług i materiałów budowlanych
Dobra jakość i dostępność sieci energetycznej (istnieje GPZ 110/15 kV z możliwością rozbudowy)	Nieutwardzone drogi i brak chodników.
Uczestnictwo w programie międzygminnym gospodarki odpadami	Dojazdy do sołectw po drogach bitumicznych wymagają położenia nowej nawierzchni
Korzystne położenie przy trasach krajowych (samochodowej i kolejowej) Poznań-Wrocław	Wody powierzchniowe zanieczyszczone –(Samica)
Bieżąca konserwacja i renowacja cieków wodnych (spółka wodna)	Małe kotłownie domowe i osiedlowe, w większości węglowe, brak systemu ciepłowniczego
Usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych	Gaz tylko w kilku miejscowościach i coraz mniejsze szanse na rozbudowę sieci gazowniczej ze względu na opłacalność ekonomiczną
Prowadzone prace nad rozbudową kanalizacji sanitarnej	Brak perspektyw dla młodzieży wynikających z braku atrakcyjnych ofert pracy i wizji rozwoju gminy, brak chęci pozostania w gminie.
Dobra jakość powietrza na terenie sołectw	Zły stan dobrej sieci dróg w gminie.
Dobre warunki do rozwoju budownictwa i zamieszkania w Śmiglu i Nietążkowie.	Zła komunikacja (brak publicznego transportu) w soboty i niedziele
	Niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe
	Narastająca niska emisja na terenie miasta – spalanie węgla i odpadów.

Gmina Śmigiel od kilku lat intensywnie inwestuje w infrastrukturę komunalną. Natomiast całkowicie są już rozwiązane problemy telefonizacji i wodociągów. Obwodnica, która jest niewątpliwym atutem z punktu widzenia bezpieczeństwa i ochrony środowiska ograniczyła znacznie ruch w centrum miasta, spowodowała również - sygnalizowane przez właścicieli sklepów – obniżenie się przychodów od przejeżdżających kierowców. Do sygnalizowanych, największych potrzeb gminy należą potrzeby w zakresie

kanalizacji i dróg, potrzeby mieszkaniowe oraz konieczność uzupełnienia oświetlenia. Mniej palącym problemem, ale w najbliższej przyszłości wymagającym rozwiązania, jest problem niskiej emisji w mieście wiążący się z koniecznością rozwoju sieci gazowniczej i edukacją mieszkańców oraz wspomaganie finansowym dla likwidujących kotłownie węglowe. Wszystkie wymienione braki znalazły swoje odzwierciedlenie w zapisach projektów zaproponowanych w dokumencie strategii.

Rozwój gospodarczy

Mocne strony	braki, problemy
Mocne rolnictwo (specjalistyczne gospodarstwa, zróżnicowana struktura upraw, relatywnie dobre gleby)	Brak przetwórstwa rolno spożywczego
Nowoczesna produkcja ogrodnicza	Relatywnie niska dynamika pozarolniczej działalności gospodarczej
Organizacje rolnicze	Brak stabilnego systemu finansowania grup producenckich, brak umiejętności wykorzystania istniejących możliwości prawnych rejestracji grup producenckich
Korzystne położenie przy drodze krajowej nr 5	Mała liczba gospodarstw powyżej 15 ha – 12%.
Potencjalna możliwość działalności handlowej, gospodarczej na terenach przy obwodnicy	Słaba promocja gospodarcza
Inwestycje wspierające rozwój gospodarki (kanalizacja, wodociąg, energetyka)	Odptyw – emigracja wykształconych i aktywnych ludzi młodych
Wystarczające zasoby energetyczne pod rozwój zakładów produkcyjnych	Brak gminnych terenów pod inwestycje przemysłowe
Duże złoża gazu ziemnego i kopalin (głina i żwir)	Potrzeby opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
Przedsiębiorczość mieszkańców	Brak możliwości zbytu towarów na terenie gminy – konieczność sprzedaży produktów rolnych w Poznaniu
Istniejące tereny inwestycyjne pod działalność gospodarczą w Przysiece Polskiej.	Sieć wodociągowa wymagająca sukcesywnej modernizacji
Istnienie dużego placu targowego w samym centrum miasta i dużego targu handlowego.	Relatywnie niskie dochody Gminy z udziału w podatku CIT i podatku od nieruchomości od osób prawnych.
Dobra baza gastronomiczna i noclegowa.	Brak dostatecznego wzrostu popytu wewnętrznego dla rozwoju drobnej przedsiębiorczości.
	Nikły rozwój firm świadczących usługi dla rolnictwa – większość gospodarstw rolnych stara się być samowystarczalna pod tym względem.
	Brak dostatecznego wzrostu popytu wewnętrznego dla rozwoju drobnej przedsiębiorczości.

Bogactwem i siłą gminy Śmigiel jest jego nowoczesne specjalistyczne rolnictwo, z uprawami warzyw i owoców oraz uprawami pod szkłem. Niewielki jest odsetek gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 15ha – jedynie 12,2%. Brak na terenie gminy zakładów przetwórstwa żywności powoduje, że rolnicy – producenci, zmuszeni są do zbywania swego towaru poza granice gminy. Brakuje im lokalnego rynku zbytu i dostatecznej promocji gospodarczej oraz umiejętności tworzeniu grup producenckich.

Bardzo mały udział dochodów gminy z wpływów z podatku od nieruchomości od osób prawnych i udział w CIT świadczy o niewielkim uprzemysłowieniu gminy. Brak też dotychczas przygotowanych terenów pod aktywizację gospodarczą. Zbyt małą aktywność wykazują mieszkańcy w pozarolniczej działalności gospodarczej, co może być spowodowane ograniczeniem popytu na terenie gminy. Taki stan w zakresie aktywności gospodarczej powoduje nasilenie innego niekorzystnego zjawiska – ucieczki młodych, wykształconych i najaktywniejszych do innych regionów kraju i za granicę.

Oświata, wychowanie, kultura, rekreacja

Mocne strony	braki, problemy
Dobra baza kulturalna (Centrum Kultury, dużo świetlic)	Niedostateczna liczba boisk sportowych przy szkołach i we wsiach sołeckich
Atrakcyjne zaplecze spacerowe i rekreacyjne (Orlik, korty tenisowe, basen, park, teren przy wiatrakach, strzelnica)	Relatywnie wysokie dopłaty do oświaty ze środków własnych gminy
Imprezy kulturalne (Dni Śmigła, Imprezy przy wiatrakach, etc.)	Brak sal gimnastycznych w szkołach w Czaczu i Bronikowie – istnieją sale zastępcze
Spotkania młodzieży	Brak muzeum regionalnego
Wymiana, współpraca kulturalna i sportowa (więzi sportowo- kulturalne)	Niedostateczne przygotowanie Śmigła i okolic na odwiedziny turystów (m. in. zdewastowane cmentarze ewangelickie – najwyższej klasy zabytki, brak oznakowań i małych folderów opisujących najciekawsze miejsca).
Stowarzyszenia działające na terenie gminy (opisy zamieszczono w tabeli dotyczącej stowarzyszeń)	Brak właściwych warunków lokalowych w przedszkolu do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych (obecnie odbywają się one w gabinecie dyrektora, pokoju nauczycielskim oraz w biurze)
Zespoły artystyczne	Brak oddziału integracyjnego w przedszkolu spowodowany brakiem warunków lokalowych (coraz większe zainteresowanie posłaniem dzieci niepełnosprawnych do przedszkola masowego)
Zabytki, wiatraki, kolejka wąskotorowa	Brak odpowiedniej ilości sal w przedszkolu, które zagwarantowałyby przyjęcie wszystkich chętnych dzieci do przedszkola (zmiany w prawie oświatowym zobowiązują w przyszłości do zabezpieczenie przez organ prowadzący miejsc w przedszkolu dla wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym).
Istnienie sieci ścieżek rowerowych	Przepełnione sale zajęć w przedszkolu, nie spełniające wymogów SANEPiD-u
Kluby sportowe na terenie gminy	
Tradycje kultury, dziedzictwa materialnego, duchowego oraz tradycji religijnych	
Dobra jakość usług oświatowych	
Istnienie prężnych organizacji pozarządowych	
Imprezy Rekreacyjno-sportowe	
Kluby sportowe na terenie gminy	

Tradycje kultury, dziedzictwa materialnego, duchowego oraz tradycji religijnych	
Dobra jakość usług oświatowych	
Istnienie prężnych organizacji pozarządowych	
Imprezy Rekreacyjno-sportowe	

Po stronie mocnych stron w zakresie kultury wspomnieć należy o dobrej bazie i ciekawej ofercie imprez kulturalnych, wzmacnianej aktywnością rodzimych zespołów artystycznych. Atrakcjami turystyczno - rekreacyjnymi są bez wątpienia kolej wąskotorowa, istniejące zbiorniki wodne i tereny parkowe przy wiatrakach. Zauważalne braki to: niewystarczająca baza noclegowa, mała liczba kortów tenisowych poza Śmigłem i wymagające remontów basen kąpielowy i stadion.

Mocne strony	braki, problemy
Zorganizowane dożywanie dzieci i dorosłych	Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Dostęp do lekarza POZ (całodobowy)	Brak gabinetów stomatologicznych w szkołach
Pomoc opiekuńcza świadczona przez pielęgniarki (opiekunki OPS)	Potrzebny Środowiskowy Dom Dziennego Pobytu
Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych	Niedostatek patroli policyjnych (posterunek, rewir)
Dobrze zanalizowane problemy patologii społecznych	Brak dostatecznej opieki nad osobami przewlekle chorymi
Świetlice opiekuńczo-wychowawcze (6 szt.)	
Wakacje dla dzieci	
Punkt konsultacyjno-informacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym	
Istnienie organizacji pozarządowych działających w sektorze pomocy społecznej i profilaktyki zdrowotnej,	
Silna OSP	
Przygotowywanie mieszkań socjalnych	
Istnienie organizacji pozarządowych działających w sektorze pomocy społecznej i profilaktyki zdrowotnej	

Mocną stroną aktywności społecznej Gminy Śmigiel są liczne organizacje pozarządowe, działające zarówno w obszarze kultury, jak i pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia. Rozwinięta jest działalność profilaktyczna, szczególnie w zakresie patologii społecznych.

SZANSE

1. Korzystne położenie przy powstającej drodze S5.
2. Zwiększanie obszarów gospodarstw rolnych i zwiększenie produkcji.
3. Możliwości finansowe w ramach środków unijnych 2014-2020.
4. Organizowanie niektórych imprez gminnych poza Śmigłem.

ZAGROŻENIA

1. Ucieczka młodych ludzi do większych miast, za granicę.

2. Śmigiel miastem ludzi starszych. Będzie przybywać osób starszych – konieczność zwiększenia środków dla OPS.

3. Niszczące i zmniejszająca się ilość małych gospodarstw rolnych na terenie gminy.

4. Brak klasy średniej – duże rozwarstwienie dochodów wśród mieszkańców.

5. Dokładanie zadań gminom bez zwiększania środków na ich realizację.

3. Wizja

1. Mieszkańcy gminy Śmigiel mają pełną dostępność do sieci infrastruktury technicznej – wielu korzysta z wodociągów, kanalizacji, sieci energetycznych i systemu gospodarki odpadami. Większość wsi posiada bezpieczny system drogowy.

2. Czyste ekologicznie tereny gminy.

3. Wysokiej jakości oferta kulturalna i sportowa.

4. Bezpieczna gmina o zmniejszonym hałasie komunikacyjnym.

5. Gmina aktywnie i skutecznie korzysta z funduszy UE.

6. Powstawanie nowych i rozwój istniejących zakładów pracy.

7. Wykształcone, mobilne społeczeństwo.

8. Wzrost liczby mieszkańców oparty na dobrych warunkach funkcjonowania rodziny oraz napływie nowych mieszkańców, zachęcanych dobrymi warunkami życia.

9. Obiekty oświatowe są zmodernizowane i wyposażone w nowoczesny sprzęt.

4. Deklaracja misji

Śmigiel to wielkopolska gmina z tradycjami dobrego gospodarowania.

Misja gminy Śmigiel

Gmina Śmigiel obszarem zrównoważonego i trwałego rozwoju społeczno – gospodarczego, przychylna przedsiębiorczości i ludzkiej pracy, przyjazna środowisku naturalnemu, dbająca o dobry standard życia oraz możliwości wszechstronnego rozwoju mieszkańców

Misja gminy Śmigiel jest syntetycznym odzwierciedleniem priorytetów gminy dotyczących kształtowania jej wizerunku w perspektywie następnych kilkunastu lat. Wynika z niego, że gmina zdeterminowana jest do realizowania nowoczesnego modelu rozwoju popularyzowanego w świecie pod nazwą zrównoważonego rozwoju. W myśl tej *Strategia Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015- 2022* wyznaczane są warunki rozwoju nie tylko dla obecnego, ale również dla przyszłych pokoleń. W misji tej akcentuje się tak potrzebę kontynuowania specjalistycznego rolnictwa, tradycyjnej gałęzi gospodarki gminy, jak i tworzenia nowych perspektyw dla rozwoju usług i drobnego przemysłu z zachowaniem ekologicznych form gospodarowania. Duży nacisk kładzie się jednocześnie na zapewnienie mieszkańcom warunków życia godnych XXI wieku i przynależności do Unii Europejskiej.

5. Cele strategiczne

Misja wskazuje jedynie najważniejsze wartości, istotne dla mieszkańców gminy Śmigiel na początku XXI wieku. Ich realizacja będzie się odbywała w ramach obszarów, które nazwano celami strategicznymi

W rezultacie prac wyodrębniono pięć najważniejszych kierunków rozwoju gminy, które nazwano celami strategicznymi.

Ich realizacja w 7-letniej perspektywie powinna doprowadzić do osiągnięcia wzrostu gospodarczego, zwiększenia równowagi środowiska naturalnego i polepszenia standardów życia wszystkich mieszkańcom gminy.

Położono akcent na działania skierowane na przyciąganie inwestorów do przygotowywanych terenów pod aktywizację gospodarczą i działania skierowane na rozwój drobnej przedsiębiorczości. Z punktu widzenia rozwoju zrównoważonego społecznego niezmiernie ważne staje się zatrzymanie ludzi młodych w Gminie, a co za tym idzie, zapewnienie - dla większości z nich - miejsc pracy.

Realizacja celów strategicznych zależy w dużej mierze od woli i determinacji Burmistrza oraz Rady Miejskiej, ale nie można zapominać również, że w warunkach demokracji część zadań służących rozwojowi społecznemu może zostać zrealizowana przez instytucje pozarządowe oraz działania przedsiębiorców. Stąd niezwykle ważne staje się inicjowanie i wspieranie działań służących rozwojowi lokalnej społeczności w ramach współpracy z tymi środowiskami. Warto również wykorzystać wciąż niedoceniany – bo ryzykowny i o niedających się przewidzieć konsekwencjach - model partnerstwa publiczno-prywatnego.

Opisane w dalszej części programy i projekty w warstwie merytorycznej skupiają się na takich działaniach, w których gmina pełni rolę wiodącą.

6. Cele operacyjne i działania

CEL STRATEGICZNY		
I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		
Cel operacyjny		
1. MODERNIZACJA i BUDOWA DRÓG		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
budowa, modernizacja oraz remonty dróg	liczba zmodernizowanych km dróg	5 km rocznie
budowa drogi międzygminnej w latach 2015-2022 przy udziale gminy Włoszakowice, gminy Wijewo oraz powiatu kościańskiego i leszczyńskiego - około 18 km,	liczba zbudowanych km drogi	18 km do roku 2022
przebudowy i remonty przepustów drogowych	liczba przebudowanych lub wyremontowanych przepustów	2 przepusty rocznie
Budowa drogi gminnej w Czaczyku	realizacja zadania	dł. 1330 mb, lata 2016-2018 Orientacyjny koszt - 1 050 680 zł
Przebudowa drogi gminnej Karśnice – Nowy Białcz	realizacja zadania	dł. 1220 mb, lata 2016-2017 orientacyjny koszt - 826 260 zł
Przebudowa ul. Leszczyńskiej w Śmiglu i Nietążkowie	realizacja zadania	dł. 2450 mb, lata 2016-2018 orientacyjny koszt – 1 756 810 zł
Przebudowa ul. Ariańskiej w Śmiglu	realizacja zadania	dł. 400 mb, lata 2015-2016 orientacyjny koszt – 780 000 zł
Przebudowa drogi wraz z budową odwodnienia w Starej Przysiece Pierwszej	realizacja zadania	dł. 870 mb, lata 2018-2019
Przebudowa ul. Polnej w Czaczu	realizacja zadania	dł. 380 mb, lata 2015-2016 orientacyjny koszt – 393 300 zł
Przebudowa ul. Dworskiej w Koszanowie	realizacja zadania	dł. 370 mb, lata 2016-2018 orientacyjny koszt – 382 300 zł
Przebudowa ul. Głównej w Bielawach	realizacja zadania	dł. 180 mb, lata 2016 orientacyjny koszt – 92 000 zł
Przebudowa ul. Św. Wita w Śmiglu i ul. Bruszczewskiej w Koszanowie	realizacja zadania	dł. 680 mb, rok 2016 orientacyjny koszt – 298 200 zł

Przebudowa ul. Wyspiańskiego w Śmiglu	realizacja zadania	dł. 230 mb, lata 2016-2018 orientacyjny koszt – 347 300 zł
Budowa przepustu na Samicy w Czaczu	realizacja zadania	1 szt., lata 2015-2016 orientacyjny koszt – 92 220 zł
odtworzenie rowów przydrożnych - do 10 km rocznie	liczba km pobudowanych rowów przydrożnych	10 km rocznie
Przebudowa drogi gminnej nr 590026P Poladowo - Morownica	realizacja zadania	dł. 1670 mb, lata 2020-2021 orientacyjny koszt - 3 079 637,10 zł

Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki z Urzędu Marszałkowskiego, WRPO, LEADER, Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

CEL STRATEGICZNY

I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Cel operacyjny

2. BUDOWA i MODERNIZACJA CHODNIKÓW.

Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
budowa i modernizacja chodników	długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych chodników w km	5 km rocznie
przebudowa chodnika wraz z budową oświetlenia ulicznego w ul. Przysieckiej w Bruszczewie	orientacyjny koszt: 394 760 zł	lata realizacji 2015-2016

Finansowanie: budżet Gminy Śmigiel

CEL STRATEGICZNY

I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Cel operacyjny

3. OŚWIETLENIE ULIC

Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
dobudowa punktów świetlnych	liczba dobudowanych punktów świetlnych	400 sztuk do 2022 roku
wymiana źródeł na energooszczędne	liczba wymienionych źródeł	1500 źródeł do roku 2022

Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne

CEL STRATEGICZNY

I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Cel operacyjny

4. BUDOWA INFRASTRUKTURY PRZY DROGACH

Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
wymiana/ budowa wiat przystankowych	liczba zbudowanych lub wymienionych wiat	30sztuk do 2022 roku,
wymiana oznakowania i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	liczba znaków	do 100 sztuk rocznie,
budowa parkingów i zatok autobusowych	liczba parkingów i zatok	do 10 rocznie
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		
Cel operacyjny		
5.DALSZA ROZBUDOWA SIECI KANALIZACYJNEJ.		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
Budowa sieci kanalizacyjnej	ilość km nowej sieci liczba przyłączonych obiektów	2 km rocznie 110 przyłączonych osób rocznie
Uzbrojenie nowych terenów mieszkalnych i przemysłowych w sieć kanalizacyjną	realizacja zadania	wg potrzeb skorelowanych z planami rozbudowy
CEL STRATEGICZNY		
I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		
Cel operacyjny		
6.MODERNIZACJA SIECI WODOCIĄGOWEJ		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
wymiana rur azbestowych	liczba km wymienionych rur	5 km rocznie
modernizacje SUW	ilość stacji uzdatniania wody	2 stacje uzdatniania wody do roku 2022
uzbrojenie nowych terenów mieszkalnych i przemysłowych w sieć wodociągową	realizacja zadania	wg potrzeb skorelowanych z planami rozbudowy
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne, środki własne ZW-K Sp. z o.o.		
CEL STRATEGICZNY		
I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		
Cel operacyjny		
7.WYZNACZENIE i UZBROJENIE NOWYCH TERENÓW POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
rozbudowa niezbędnej infrastruktury	realizacja zadania	wg potrzeb
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel		

CEL STRATEGICZNY		
I: KOMPLEKSOWA ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		
Cel operacyjny		
8.BUDOWA INFRASTRUKTURY WSPIERAJĄCEJ REKREACJĘ I TURYSTYKĘ		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
budowa bezpiecznych ścieżek rowerowych	liczba kilometrów	do 2 km ścieżek rocznie
budowa nowych i odbudowa istniejących tras wycieczkowo-rowerowych	liczba tras	1 trasa na 2 lata
promocja szlaków turystycznych i obszarów rekreacyjnych	realizacja zadania	w materiałach wydawanych przez UM, materiały PTTK i na stronach www
tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości związanej z turystyką.	realizacja zadania	na bieżąco wg zgłaszanych potrzeb
budowa skateparku	realizacja zadania	do roku 2020
tworzenie warunków do czynnego i biernego udziału w imprezach sportowo-rekreacyjnych (tablica multimedialna na Rynku)	realizacja zadania	do roku 2018
rozbudowa infrastruktury wokół wiatraków	realizacja zadania	do roku 2020
organizacja Muzeum Kolei Wąskotorowej	realizacja zadania	do roku 2022
organizacja Gminnego Punktu Informacji Turystycznej	realizacja zadania	do roku 2018
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
II : WYSOKI POZIOM USŁUG SPOŁECZNYCH		
Cel operacyjny		
1.WYSOKA JAKOŚĆ PRZESTRZENI ZAMIESZKANIA		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
stworzenie warunków dla rozwoju organizacji pozarządowych (wynajem pomieszczeń, dofinansowanie działań, wsparcie merytoryczne i rzeczowe)	liczba organizacji	w ramach konkursów na dofinansowywanie 13 rocznie
dofinansowywanie jednostek OSP	liczba jednostek dofinansowywanych	5 rocznie

rewitalizacja parków	liczba parków	2 parki do 2022
rewitalizacja budynków komunalnych	liczba budynków	1 w roku
uzyskiwanie lokali na mieszkania socjalne	liczba mieszkań	1 w roku
organizacja nowoczesnego targowiska	realizacja zadania	do 2022 roku
stworzenie infrastruktury przyjaznej dla mieszkańców (Wi-Fi darmowe na rynku, system monitoringu),	realizacja zadania	Wi-Fi do 2018 roku, system monitoringu rozwijany na bieżąco
poprawa stanu obiektów zabytkowych (wspieranie właścicieli w pozyskiwaniu środków finansowych)	liczba obiektów	2 obiekty rocznie
organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców gminy	liczba imprez	45 imprez rocznie
wspieranie tworzenia nowych i funkcjonowania obecnych miejsc opieki dla dzieci do lat 3	liczba utworzonych nowych miejsc	20 nowych miejsc do 2020 roku
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
II : WYSOKI POZIOM USŁUG SPOŁECZNYCH		
Cel operacyjny		
2.OFERTA DLA LUDZI STARSZYCH		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
wspieranie rozwoju klubów seniora	ilość pozytywnych reakcji	pozytywna odpowiedź na bieżąco zgłaszane zapotrzebowanie przez Kluby Seniora
organizacja domu dziennego pobytu dla seniorów, pod warunkiem pozyskania odpowiedniego lokalu	realizacja zadania	do roku 2022
organizowanie imprez turystycznych, kulturalnych, rekreacyjnych i edukacyjnych adresowanych do ludzi starszych	liczba imprez	do 10 rocznie
organizowanie i udział w programach zdrowotnych dla seniorów	liczba realizowanych programów	3 do 2022 roku
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		

CEL STRATEGICZNY		
II : WYSOKI POZIOM USŁUG SPOŁECZNYCH		
Cel operacyjny		
3.OFERTA DLA DZIECI i MŁODZIEŻY		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
budowa, rozbudowa i modernizacja placów zabaw w miejscowościach poza Śmigłem	ilość placów zabaw	20 sztuk do 2022 roku
modernizacja boisk sportowych na terenie gminy	ilość boisk	1 na 3 lata
budowa skateparku	realizacja zadania	do roku 2022
modernizacja stadionu sportowego w Śmiglu	realizacja zadania	do roku 2022
modernizacja basenu kąpielowego w Śmiglu	realizacja zadania	do roku 2021
zakup i montaż przyrządów do ćwiczeń siłowych „pod chmurką” na terenie gminy	ilość miejscowości wyposażonych w przyrządy	10 miejscowości do roku 2022
wspieranie edukacji ukierunkowanej na rozwój kluczowych kompetencji, ze szczególnym naciskiem na kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość	realizacja zadania	na bieżąco
rozwój kluczowych kompetencji (matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, kompetencji informatycznych, kompetencji społecznych i obywatelskich, rozwój świadomości i ekspresji kulturalnej, doskonalenie porozumiewanie się w języku ojczystym i w językach obcych) oraz zapewnienie uczniom gimnazjów poradnictwa i wsparcia edukacyjno-zawodowego;	realizacja zadania	w miarę potrzeb
tworzenie i realizacja programów edukacyjnych dla dzieci przedszkolnych i w wieku szkolnym	realizacja zadania	w miarę potrzeb
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		

CEL STRATEGICZNY		
II : WYSOKI POZIOM USŁUG SPOŁECZNYCH		
Cel operacyjny		
4. PEŁNA OPIEKA SPOŁECZNA		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
mieszkania socjalne	liczba mieszkań socjalnych	1 w roku
dostosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych	Ilość obiektów	1 obiekt w roku
tworzenie warunków do samodzielnego rozwiązywania problemów życiowych oraz aktywnego rozwoju osób i rodzin.	realizacja zadania	na bieżąco
budowanie zintegrowanej społeczności, która posiada potencjał do kreowania skutecznego systemu oparcia społecznego.	realizacja zadania	na bieżąco wg potrzeb
łagodzenie skutków oraz minimalizacja zagrożeń powodujących wykluczenie społeczne.	realizacja zadania	na bieżąco wg potrzeb
tworzenie, realizacja i udział w zdrowotnych programach profilaktycznych, w tym programu profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego	Ilość programów	2 programy do roku 2022
Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
III : AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO		
Cel operacyjny		
1. Edukacja ekologiczna		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
konkursy i projekty ekologiczne w szkołach	ilość konkursów	2 rocznie
edukacja mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej	Ilość spotkań edukacyjnych	1 na 2 lata
propagowanie ekologii poprzez wydawanie ulotek oraz informację na stronie www		na bieżąco wg potrzeb
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		

CEL STRATEGICZNY		
III : AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO		
Cel operacyjny		
2.Motywowanie do działań podnoszących estetykę miejscowości		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
wymiana i zakup nowych koszy oraz pojemników na odpady na terenie gminy	liczba szt.	20 szt. rocznie
organizacja konkursów na najładniejszą posesję	ilość konkursów	1 konkurs w roku
nowe nasadzenia drzew i krzewów	ilość nasadzeń	200 rocznie
Propagowanie właściwych zachowań właścicieli psów		na bieżąco
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
III : AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO		
Cel operacyjny		
3.Usuwanie substancji szkodliwych ze środowiska		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
kontynuacja programu usuwania azbestu	liczba korzystających z programu Ilość m ² materiałów zawierających azbest	8 rocznie 900 m ² rocznie
kontynuacja dotowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	8 szt. Rocznie
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
III : AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO		
Cel operacyjny		
1.Melioracja		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
odmulanie rowów melioracyjnych,	długość w km	40 km rocznie
odtworzenie rowów melioracyjnych,	długość w km	2 km rocznie
utrzymanie sieci drenarskiej – dotowanie spółek wodnych,	powierzchnia w ha	20 ha na rok
renowacja zbiorników wodnych - stawów.	liczba szt.	1 na dwa lata
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		

CEL STRATEGICZNY		
III : AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO		
Cel operacyjny		
2. Popularyzacja działań poprawiającą efektywność energetyczną i alternatywne źródła energii oraz realizacja zadań z tego obszaru		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
modernizacja obiektów gminnych z wykorzystaniem instalacji OZE	liczba obiektów	1 obiekt do roku 2022
obiekty gminne poddane modernizacji w zakresie energooszczędności (termomodernizacje)	liczba obiektów	1 obiekt rocznie
wymiana źródeł na energooszczędne (sodowe na LEDOWE)	liczba wymienionych źródeł	1500 szt. do 2022 roku
dotowanie wymiany źródeł ciepła (z węglowych starego typu na nowoczesne)	liczba dotowanych źródeł ciepła	10 rocznie
CEL STRATEGICZNY		
IV : ZORGANIZOWANIE BAZY SYSTEMU OŚWIATOWEGO i KULTURALNEGO		
Cel operacyjny		
1. REMONTY I TERMOMODERNIZACJA SZKÓŁ i PRZEDSZKOLI		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
modernizacja i rozwój infrastruktury służącej edukacji, doposażenie placówek edukacyjnych;	ilość obiektów	6 rocznie
modernizacja boiska przyszkolnego w Śmiglu	realizacja zadania	do roku 2020
rozbudowa przedszkola w Śmiglu	realizacja zadania	do roku 2022
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
IV : ZORGANIZOWANIE BAZY SYSTEMU OŚWIATOWEGO i KULTURALNEGO		
Cel operacyjny		
2. POSZERZENIE DZIAŁALNOŚCI i MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
kompleksowa termomodernizacja CK	realizacja zadania	lata 2015 – 2018, orientacyjny koszt: 1 300 000 zł
remont i modernizacja wewnętrzna CK	realizacja zadania	do roku 2019
zagospodarowanie terenu wokół CK, modernizacja amfiteatru „koła” obok	realizacja zadania	do roku 2018

budynku CK		
doposażenie CK w sprzęt (muzyczny, oświetleniowy, nagłaśniający, informatyczny biblioteczny)	realizacja zadania	na bieżąco
organizacja imprez kulturalnych i działań w zakresie edukacji kulturalnej dla mieszkańców gminy	Ilość imprez kulturalnych	ok. 40 rocznie
CEL STRATEGICZNY		
IV : ZORGANIZOWANIE BAZY SYSTEMU OŚWIATOWEGO i KULTURALNEGO		
Cel operacyjny		
3.REMONTY i MODERNIZACJE ŚWIETLIC WIEJSKICH		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
Remonty i modernizacja świetlic wiejskich	Liczba remontowanych i modernizowanych świetlic	6 sztuk do 2022 roku
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
IV : ZORGANIZOWANIE BAZY SYSTEMU OŚWIATOWEGO i KULTURALNEGO		
Cel operacyjny		
4.Remonty obiektów zabytkowych oraz modernizacja i rozbudowa otoczenia miejsc zabytkowych		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
budowa infrastruktury otoczenia miejsc wykopalisk w Bruszczewie	realizacja zadania	do 2022 roku
remont wiatraków	realizacja zadania	lata 2016 – 2018, orientacyjny koszt: 200 000 zł
remont kaplicy poewangelickiej	realizacja zadania	lata 2016 – 2018, orientacyjny koszt: 300 000 zł
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
V : AKTYWIZACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ		
Cel operacyjny		
1.ROZWÓJ ZAKŁADÓW DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
dostosowanie oferty kształcenia w porozumieniu z sektorem biznesu, (odtworzenie starych zawodów)	realizacja zadania	na bieżąco
współpraca z przedsiębiorcami i tworzenie klimatu do rozwoju przedsiębiorczości (Partnerstwo Publiczno Prywatne, zwolnienia podatkowe, spółdzielnie socjalne, w obszarze turystyki, handlu i usług)	realizacja zadania	na bieżąco
współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitoringu i analizy lokalnego rynku pracy oraz struktury osób bezrobotnych;	realizacja zadania	na bieżąco

rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych oraz wymagających zmiany kwalifikacji;	realizacja zadania	na bieżąco we współpracy z PUP
wspieranie szkoleń i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości, w tym dotyczących zakładania i prowadzenia własnego biznesu;	realizacja zadania	na bieżąco
tworzenie warunków dla wsparcia podmiotów gospodarki społecznej zaangażowanych w realizowanie usług publicznych (prywatne szkoły, przedszkola, żłobki itp.)	realizacja zadania	w miarę potrzeb
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
V : AKTYWIZACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ		
Cel operacyjny		
2.STWORZENIE INKUBATORA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
współpraca w zakresie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości oraz innych form stowarzyszeniowych, w szczególności ukierunkowanych na przedsiębiorców lokalnych;	realizacja zadania	na bieżąco wg potrzeb
planowanie i tworzenie stref aktywności gospodarczej, w tym m.in. we współpracy z podmiotami komercyjnymi;	realizacja zadania	na bieżąco wg potrzeb
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
V : AKTYWIZACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ		
Cel operacyjny		
3.PRZYGOTOWANIE TERENÓW POD INWESTYCJE		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
wyznaczenie terenów pod inwestycje (przemysłowe)	liczba ha	5 ha do 2022 roku
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		
CEL STRATEGICZNY		
V : AKTYWIZACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ		
Cel operacyjny		
4.ROZWÓJ ROLNICTWA		
Działanie	Miernik	Spodziewany efekt
wspieranie działań służących rozwojowi rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego i przechowalnictwa	realizacja zadania	na bieżąco, w miarę potrzeb
Finansowanie: budżet gminy Śmigiel, środki zewnętrzne		

7. Monitorowanie realizacji strategii

Procedury monitorowania wdrażania i aktualizacji zawierają listę działań, których podjęcie ma na celu ułatwienie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022 oraz umożliwienie stałego monitorowania i dostosowywania jej zapisów do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego. Proces wdrażania Strategii jest rozpatrywany na trzech głównych poziomach:

- organizacyjnym,
- merytorycznym,
- społecznym.

POZIOM ORGANIZACYJNY

Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu aktywizacji mieszkańców gminy, które mogą być partnerami administracji samorządowej w procesie wdrażania. Tak realizowana zasada partnerstwa jest jednym z podstawowych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Realizacja Strategii, zawierającej działania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga współpracy i ścisłej koordynacji pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. Dlatego efektywność realizacji celów określonych w Strategii będzie zależała od jednostki zarządzającej i kontrolującej jej wdrażanie – Zespół Realizacji Strategii – powołanego Zarządzeniem Burmistrza Śmigła.

Koordynacja procesu wdrażania i aktualizacji strategii będzie odbywać się poprzez wykorzystanie samorządowego modelu zarządzania strategią. Model ten przekazuje proces zarządzania strategią w ręce przedstawicieli władz jednostek samorządowych, a więc w tym przypadku – burmistrza Śmigła oraz Rady Miejskiej Śmigła. Decyzje, podejmowane we współpracy tych organów, oparte na kompleksowym podejściu do uwarunkowań społeczno-gospodarczych, będą w bardzo istotny sposób wpływały na rozwój lokalny. Celem wystąpienia efektu synergii w odniesieniu do działań władz samorządowych w zakresie stymulowania rozwoju gminy zostanie utworzony ośrodek koordynacji podejmowanych decyzji (Zespół Realizacji Strategii). W tym modelu niezmiernie ważna jest współpraca Zespołu z odpowiednimi komórkami organizacyjnymi w Urzędzie Miejskim Śmigła.

Podstawowymi zadaniami zespołu w zakresie wdrażania strategii i rozwoju lokalnego powinny być:

- koordynacja współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami,
- harmonizacja realizacji działań zapisanych w strategii i innych przyjętych w gminie dokumentach,
- przygotowanie okresowych raportów o stanie społeczno-gospodarczym gminy,
- pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii.

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii Rozwoju jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiąganych w zakresie wdrażanych działań oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań. Wszyscy partnerzy realizujący zadania w Strategii Rozwoju będą poproszeni o aktywną współpracę z zespołem. W tym celu u każdej jednostki koordynującej zadania w Strategii powinna zostać wyznaczona osoba do kontaktu z zespołem, szczególnie w kontekście aktualizacji i monitorowania dokumentu. Utworzenie takiej struktury poziomej na terenie gminy z pewnością przyczyni się do koordynacji zadań w zakresie wspierania rozwoju lokalnego, efektywniejszego generowania pomysłów na wspólne projekty oraz realnego zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022.

Sprawozdania z monitoringu oraz aktualizacja strategii Gminy Śmigiel na lata 2015-2022 dokonywana będzie co dwa lata. Zespół dokona okresowej oceny stopnia realizacji Strategii w oparciu o dwa elementy monitorowania i ewaluacji:

- analizę wskaźnikową, opracowywaną przez zespół na podstawie informacji otrzymanych od wydziałów Urzędu Miejskiego oraz jednostek gminy, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego;
- raport z realizacji Strategii Rozwoju, przygotowywany przez zespół na podstawie danych otrzymanych od wydziałów Urzędu Miejskiego Śmigła oraz jednostek gminy.

Analiza wskaźnikowa, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii Rozwoju, będzie przygotowywana przez zespół w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje z następujących źródeł informacji:

a.statystyka publiczna – generowana przez GUS w postaci Banku Danych Lokalnych, dostępna pod adresem www.stat.gov.pl – z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych – ok. 8 miesięcy od końca roku sprawozdawczego;

b.statystyka prowadzona przez samorząd gminny – generowana i gromadzona przez poszczególne wydziały Urzędu Miejskiego Śmigła oraz jednostki gminne, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji do zespołu;

c.statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd powiatowy, samorząd regionalny i administrację rządową dot. działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym – przekazywanie informacji i danych przez te podmioty i jednostki zewnętrzne do zespołu powinno odbywać się na mocy porozumień pomiędzy samorządem gminy oraz wskazanymi podmiotami i jednostkami. Porozumienia te dotyczyć będą takich podmiotów i jednostek zewnętrznych, jak np.: izby i stowarzyszenia gospodarcze, Wojewódzki Konserwator Zabytków, zarządcy dróg, Starostwo Powiatowe w Kościanie, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

Przy doborze mierników głównym ograniczeniem była dostępność danych. Podstawowym źródłem danych do monitorowania poziomu realizowania Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel będzie statystyka publiczna, a w niektórych przypadkach konieczne jest zawiązanie porozumień z podmiotami i jednostkami zewnętrznymi. W ramach analizy wskaźnikowej realizowanej przez zespół, mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (BDL GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych, tj. np. w porównaniach względnych do innych gmin oraz średniej dla powiatu kościańskiego, województwa wielkopolskiego czy kraju. Zakres czasowy analizy powinien obejmować (tam gdzie jest to zasadne i możliwe) zmiany w stosunku do roku bazowego (2014 r.) i roku oceny (dynamika).

Pomocnicza tabela do przekazywania danych statystycznych do zespołu przez wydziały Urzędu Miejskiego Śmigła oraz jednostki gminy (jako dane własne oraz pozyskane od instytucji zewnętrznych) wygląda następująco:

Cel operacyjny (nr i nazwa .....)

Działanie - nazwa

Nazwa miernika

Źródło danych i jednostka miary

Wartość dla roku bazowego (2014 r.) Wartość dla roku badanego (..... r.)

1. ....

2. ....

3. ....

Konkretny wydział lub jednostka gminy składa co dwa lata sprawozdanie do zespołu (na określonym formularzu sprawozdawczym), które jest podstawą zbiorczego raportu z realizacji działań zwartych w strategii.

Opracowany przez zespół raport z realizacji kierunków interwencji, który wraz z analizą wskaźnikową jest podstawą dla Rady Miejskiej do podejmowania oceny realizacji Strategii Rozwoju, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w otoczeniu).

POZIOM MERYTORYCZNY

Poziom merytoryczny obejmuje wdrażanie i monitorowanie realizacji celów zapisanych w Strategii Rozwoju oraz przegląd jej zapisów i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe). Strategia Rozwoju Gminy Śmigiel określona została na lata 2015-2022. Okres ten w dużej mierze obejmuje kolejny okres budżetowy Unii Europejskiej oraz zadania wynikające z aktualizacji dokumentów regionalnych i krajowych.

Strategia jest nadrzędnym dokumentem prowadzącym do osiągnięcia celów średniookresowych i długookresowych w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy.

Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Radzie Miejskiej, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne. Tym samym rada będzie wsparciem merytorycznym dla zespołu. Monitoring i aktualizacja będzie dokonywana w następujący sposób:

1. Zadania związane z monitoringiem i aktualizacją strategii powierza się burmistrzowi Śmigła.
2. Odpowiedzialność za zwoływanie posiedzeń Rady Miejskiej w zakresie ewaluacji i aktualizacji strategii powierza się przewodniczącemu rady, na wniosek burmistrza Śmigła.
3. Odpowiedzialność za obsługę techniczną i organizacyjną prac aktualizacyjnych i monitorujących Rady Miejskiej powierza się Zespołowi Realizacji Strategii.
4. Co dwa lata wyznaczony kierownik zespołu będzie składał burmistrzowi Śmigła raport z realizacji celów operacyjnych oraz analizę wskaźnikową realizacji celów strategii za dany okres sprawozdawczy.

Zakres raportu z realizacji celów operacyjnych obejmuje:

1. skrótowe przedstawienie aktualnego stanu realizacji poszczególnych celów operacyjnych,
2. skrótowe przedstawienie ewentualnych trudności realizacyjnych dla poszczególnych celów operacyjnych, z uwzględnieniem proponowanych działań naprawczych,
3. wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację celów operacyjnych w badanym okresie, w podziale na źródła finansowania.

Zakres analizy wskaźnikowej realizacji celów strategii obejmuje:

1. porównanie wskaźników bazowych (dla roku 2014) ze wskaźnikami dla badanego okresu realizacji strategii,
2. wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach operacyjnych strategii,
3. raport z realizacji oraz analiza wskaźnikowa są przygotowywane przez zespół w oparciu o informacje i dane statystyczne przesłane przez jednostki realizujące lub jednostki monitorujące ze strony gminy Śmigiel.

Raporty z realizacji kierunków interwencji oraz analizy wskaźnikowe realizacji celów strategii w badanym okresie będą przedstawiane Radzie Miejskiej w terminie do końca I kwartału odpowiedniego roku oraz podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady, na wniosek burmistrza Śmigła, może zaprosić do prac rady w zakresie monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii przedstawicieli innych instytucji.

Na specjalnym posiedzeniu Rada Miejska dokonuje ewaluacji i aktualizacji strategii.

Przewodniczący rady, na wniosek burmistrza Śmigła, zwołuje posiedzenie ewaluacyjne i aktualizujące – w październiku lub listopadzie odpowiedniego roku – dotyczące realizacji strategii.

Rada Miejska na posiedzeniu ewaluacyjnym i aktualizującym dokonuje:

1. oceny realizacji celów strategii na podstawie materiałów przygotowanych przez Zespół Realizacji Strategii (stan osiągnięcia wskaźników przyjętych dla poszczególnych celów operacyjnych strategii),
2. identyfikacji problemów, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację wyznaczonych celów,
3. opracowania propozycji niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów.

Propozycje niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów Rada Miejska przedstawia burmistrzowi Śmigła, który podejmuje decyzję o ich ewentualnym uwzględnieniu w strategii.

POZIOM SPOŁECZNY

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy Śmigiel na lata 2015-2022 wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań strategii. Głównym adresatem zapisów dokumentu są mieszkańcy gminy.

Upowszechnienie zapisów strategii wśród społeczności lokalnej ma na celu:

1. Poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju.

2. Objaśnienie dalszych etapów procesu planowania rozwoju społeczno-gospodarczego w gminie – realizacja zapisów strategii, zaproszenie partnerów do współpracy.
3. Prezentację lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego gminy, priorytetów i kierunków jego rozwoju w najbliższych latach (cele strategiczne, cele operacyjne, działania).
4. Objaśnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu rozwoju lokalnego i sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze Strategii Rozwoju.

Uzasadnienie do uchwały Nr X/112/2019

Rady Miejskiej Śmigła

z dnia 27 czerwca 2019 r.

20 maja 2019 r. Gmina Śmigiel wystąpiła do Zarządu Województwa Wielkopolskiego o przyznanie środków na realizację operacji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 590026P Poładowo-Morownica”, w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zaproponowana do dofinansowania inwestycja musi być ujęta w dokumentach strategicznych wnioskodawcy. Jest to jeden z warunków otrzymania pomocy. Fakt ten reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.